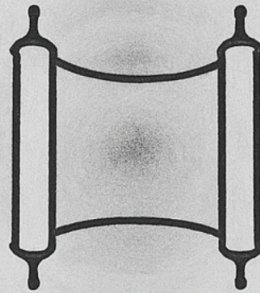

בס"ד

Rebbe Rashab

תר"סו

Parshas Devarim

Dedicated To:

Anonymous

May Hashem pour Shefa upon you

To find more Maamarim and to dedicate one visit:

ChassidusNow.com

The Rebbe Rashab

תר"ס

Parshas Devarim

Introduction

This deep and structured discourse by the **Rebbe Rashab** (Rabbi Sholom DovBer Schneersohn of Lubavitch, 1860–1920) explores the inner dimensions of divine service through the lens of the verse “אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל.” The Rebbe Rashab, fifth Rebbe of Chabad, was renowned for his profound, systematic development of Chabad Chassidus and was known as the “Maimonides of Chassidus.” He established **Yeshivas Tomchei Temimim** in 1897, the first Chassidic yeshiva focused on both nigleh and Chassidus.

In this maamar, the Rebbe Rashab analyzes the spiritual concept of “עבד”—a servant of God—distinguishing between the **עבד נאמן** (faithful servant) and **עבד פשוט** (simple servant). Through a nuanced understanding of the levels of divine pleasure, concealment and revelation, and the dual nature of rebuke, the discourse teaches how every Jew can access deeper love for God and serve Him beyond self.

With the help of Heaven, Parshas Devarim, [year] 566

בס"ד, ש"פ דברים, רס"ו

“These are the words which Moshe spoke to all Israel in the wilderness, in the plain, etc.” (Devarim 1:1). It is asked in sacred handwriting (שאלה בכ"ק) that we do not find that Moshe spoke to all of Israel except here and in the portion of Hakhel. It must be asked: is it conceivable that one man could speak to all of Israel? And also, it must be explained why the Rama (Rabbi Moshe Isserles) asked: why did Moshe at the beginning of his words rebuke them through hidden allusions—“in the wilderness, in the plain,” etc.—and if it was out of honor for Israel, behold, later in Parshas Eikev he rebuked them explicitly, as it says, “And at Taveirah, and at Massah, you provoked [Hashem]” (Devarim 9:22), “You were rebellious” (ibid. 9:24), etc. Why then here did he rebuke them specifically in a concealed way?

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל במדבר בערבה כו'. הקשה בכ"ק דלא מצינו שדבר משה אל כל ישראל אלא כאן ובפרשת הקהל, וצריך לומר הייתכן שאחד ידבר אל כל ישראל כו', וגם צריך לומר מה שהקשה מהרמ"א למה בתחלת דבריו הוכיחם על דרך הנסתר במדבר בערבה כו', ואם מפני כבודם של ישראל הלא אחר כך בפרשת עקב הוכיחם בגלוי באמרו ובתבערה ובמסה מקציפים הייתם כו' ממרים הייתם כו', ולמה כאן הוכיחם על דרך הנסתר דוקא, ולהבין זה צריך להקדים מה שנתבאר לעיל שיש ב' בחינות עבד

The first is a servant whose service is solely due to the yoke alone—he has no love or connection to the master, because he does not recognize the greatness or level of the master, and he has no love for him—only the yoke of the master that is upon him, which compels him to perform all kinds of difficult and heavy labor, even beyond his strength and nature, etc.

הא' שעבודתו היא מצד העל לבד שאין לו אהבה והתקשרות אל האדון כי אינו יודע מעלת ומדרגת האדון ואין לו אהבה אליו כי אם על האדון שעליו שגה מכריחו לעבוד בכל עבודה קשה וקבדה ביותר מה שלמעלה מכחו וטבעו כו'

And similarly, in spiritual service, it refers to one who has no love or connection to G-d—only the “yoke of Heaven” that is upon him, which is the fear and awe of G-d upon him. This compels him to serve by fulfilling Torah and mitzvos in action, even

וכמו כן הוא ברוחניות שאין לו בחינת אהבה והתקשרות לאלוקות כי אם על מלכות שמים שעליו שהוא בחינת היראה ופחד אלקים שעליו הרי זה מכריחו לעבוד בקיום התורה והמצוות

The Rebbe Rashab

תר"ס

Parshas Devarim

though it is like a burden and a yoke, for he does not truly desire this, as he would prefer to be free, etc.

However, the yoke of Heaven that is upon him does not allow him to be idle—it compels him to be involved in Torah and mitzvos and good deeds. This means he nullifies his nature and will in every detail, and he does more than his usual measure—everything only because of the yoke and fear that is upon him, etc.

However, the second level of servant mentioned above is one whose service is with joy and delight, and the work is not burdensome to him. He serves in every difficult and heavy task that his master decrees upon him, and even though it may be entirely beyond and against his nature—even to the point of literal self-sacrifice—he does not feel at all that it is a burden or a yoke. On the contrary, he does everything out of love and reverence with pleasure and joy, etc.

And all this is due to the intensity of his connection in the inner aspect of his soul to his Master, etc., as mentioned above. All this is found among lofty souls who possess knowledge and comprehension of the Infinite Light (Ein Sof). That is, in the Ein Sof which is beyond the worlds—they know and comprehend the aspect of exaltedness and wonder of the Infinite Light: how the Ein Sof is elevated and transcendent beyond the worlds, and also the wondrousness of the Light of the Ein Sof in and of itself, and the manner of that transcendence, etc. And all this they know and feel deeply in their souls, etc.

(And certainly their knowledge in this is not like that of souls called “sons,” in whom comprehension is in Chochmah and Binah entirely, and their essence is in the aspect of seeing, etc.

Nevertheless, even these souls know and grasp the matter of the wonder of the Ein Sof and feel it in their soul, etc.) And through this, a great love and connection to the Ein Sof is born within them, etc.

בפועל ממש אף שהוא בדרך על ומשא כי אינו
'חפץ בזה באמת כי הוא רוצה להיות חפשי כו

אבל העל מלכות שמים שעליו אינו מניחו להיות
בבטלות ומכריחו להיות סוקר ועושה טוב והינו
שמבטל טבעו ורצונו בכל פרט ופרט ועושה יותר
מרגילותו הכל רק מצד הקבע ומלכות שמים
'שעליו כו

אף הנה בחינת עבד הבית שזנכר לעיל שעבודתו
בשמחה ותענוג ולא תכבד עליו העבודה ויעבוד
בכל עבודה קשה וכבדה בכל אשר יגזר אדונו
עליו ואף על פי שיהיה למעלה ונגד טבעו לגמרי
עד מסירת נפש ממש לא ירגיש כלל בעצמו למשא
ולעול כלל אדרבא יעשה הכל מאהבה ורצון בענג
'ושמחה כו

וכל זה מצד עצם התקשרותו בפנימית נפשו
לאדונו כו' כנ"ל, הנה כל זה יש בנשמות הגבוהות
שיש להם ידיעה והשגה באור אין סוף, והינו
באור אין סוף שלמעלה מהעולמות שיוצעים
ומשיגים בחינת הרוקמות וההפלאה דאור אין סוף
איה שאור אין סוף מרומם ומופלא מהעולמות וגם
ההפלאה דאור אין סוף מצד עצמו ואפן ההפלאה
'כו' וכל זה יודעים ומרגישים היטב בנפשם כו

ובודאי שאין ידיעתם בזה כמו בנשמות שנקראים
בנים שבהם השגה באור אבא ואמא לגמרי
ועיקרם בבחינת ראיה כו', מכל מקום גם נשמות
אלו יודעים ומשיגים את ענין ההפלאה דאור אין
סוף ומרגישים זאת בנפשם כו' ועל ידי זה נעשה
'אצלם אהבה והתקשרות גדולה באור אין סוף כו

The Rebbe Rashab

תר"ס

Parshas Devarim

Nonetheless, the love is not of the kind that causes them to actually become one with the Ein Sof. That is possible only for souls of Atzilus, of whom it is said “He and His life-forces and His vessels are one,” etc.—so too, the souls of Atzilus, being actual godliness, can become truly unified with the Ein Sof. But these souls, being of Beriah, Yetzirah, and Asiyah (as will be explained), cannot attain such unity. Rather, their knowledge and feeling in the exaltedness and wonder of the Ein Sof, and their great love for the Ein Sof, blessed be He, produces within them their level of servitude. That is, they offer and surrender their very essence and soul to serve Him, blessed be He, in every manner of service and task, solely for a higher purpose—not for themselves at all, but only to bring satisfaction to their Creator, etc.

And these souls are called “servants of Havayah” in general, which is higher than the category of “one who serves Elokim.” For the category of “one who serves Elokim” refers to great awe and fear with true acceptance of the yoke of Heaven, as explained earlier (in the discourse beginning “And great was the cattle”), whereas “servant of Havayah” is only due to true love and connection. Therefore, he casts aside his soul and becomes a faithful servant to serve Him in all types of service—just like Eliezer, the servant of Avraham, etc.

That he recognized the greatness and level of Avraham, that he was extremely exalted, and therefore he gave himself over to be a servant to him, etc. Likewise, Yehoshua was a youth who served Moshe as a faithful servant, and likewise Elisha to Eliyahu—this was only due to an inner connection, etc.

(And even though they received from them many influences of wisdom in Torah and prophecy—just as Moshe received the Torah from Sinai and transmitted it to Yehoshua, and gave of his splendor upon him, etc.; and likewise Elisha from Eliyahu, as it is written, “Let there be, please, a double portion of your spirit upon me”; and likewise Eliezer from Avraham, as our Sages said regarding “the son of the steward of my house,” that he would draw and give to drink, etc.)

ומכל מקום אין האהבה באפן כזה שיתאחדו ממשי באור אין סוף שנה שייך דוקא בנשמות דאצילות דאיהו וחייהי וגרמוהי חד כו', דכמו כן הוא בנשמות דאצילות להיותן אלוותות ממשי לזאת הן מתאחדים ממשי באור אין סוף כו', אבל נשמות אלו להיותן נשמות דבי"ע כמו שיתבאר אי אפשר שיהיו בבחינת התאחדות ממשי כו', כי אם בבחינת הידיעה וההרגשה שלהם ברוממות והפלאות אור אין סוף ובחינת האהבה היתירה שלהם באור אין סוף ברוך הוא פועל בהם בבחינת העבודה שלהם והוא שנותנים ומוסרים עצמם בכל עצם נפשם לעבדו ויתברך בכל מיני שרות ועבודה רק לצורך גבוה ולא לצורך עצמם כלל כי אם לעשות נחת רוח לקונם כו'

ונשמות אלו הן הנקראות עובדי הוי' בכלל שלמעלה מעובדי אלקים בכלל דעובד אלקים בכלל זהו היראה ואימה ותורה בקבלת על מלכות שמים באמת כנ"ל (בד"ה ומקנה רב), ועובד הוי' הוא רק מצד האהבה וההתקשרות האמיתי על פן ישליה נפשו מנגד ויהיה לעבד נאמן לשירתו בכל מיני שרות וכמו אליעזר עבד אברהם כו'

שהפיר מעלת ומדרגת אברהם שהוא נעלה מאד ומשום זה מסר עצמו לעבד אליו כו', וכן יהושע היה נער משרת למשה כעבד נאמן וכן אלישע לאלהי שנהו רק מצד פנימיות ההתקשרות כו'

ואף על פי שקבלו מהם הרבה השפעות חכמה בתורה ונבואה וכמו משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ונתן מהודו עליו כו' וכן אלישע מאליהו וכמו שכתוב ויהי נא פי שנים כו', וכן אליעזר מאברהם וכמו שאמרו רז"ל על פי וכן משק ביתי ("שנה דולה ומשקה כו')

The Rebbe Rashab

תר"ס

Parshas Devarim

Nevertheless, this is not like a student to his teacher, for the entire intent of the student is to receive from his teacher—his entire purpose is only for his own benefit, etc. The entire cause of the love and connection is the influence that he receives from his teacher, and by drawing closer to him, he receives more. Thus, all the love and closeness is only for the sake of receiving influence, etc.

This is because his self-nullification and connection to his teacher is only to his teacher's revealed faculties—that is, the influence of intellect, etc. (see also what was explained earlier in the discourse on “Lech Lecha”).

But Yehoshua and Elisha, who were attendants—the concept of attending is not for one's own benefit. This was their special quality: to act only for the benefit of their teacher, with no intention for their own gain whatsoever.

That is, they too were on the level of an actual servant, but their servitude came from great love and connection to the essence of their teacher (through knowledge of his greatness and wondrousness, etc.), and as a result, the service was not at all burdensome to them. On the contrary—it was with great joy and delight, etc.

And so it was that Moshe was called specifically “servant of Havayah,” and it is written: “Not so is My servant Moshe; in all My house he is faithful,” etc.—like a faithful servant in the house and over all that belongs to the master, to whom everything is entrusted—of all the treasure of his house.

That is, the entire order of Hishtalshelus was given to him—to draw additional lights, etc.—as if he were the master of the house himself, acting and succeeding to bring extra blessing, etc.

As in the concept of “Now, may the strength of Hashem be magnified”—the aspect of empowering strength, etc., as explained elsewhere. And so it is with all souls in general who are called “servants of Havayah,” that the entire order of Hishtalshelus was given through them, to draw down added light, etc.

מכל מקום אין זה כמו התלמיד לרבו שכל כוונת התלמיד הוא לקבל מרבו, הרי כל כוונתו רק לטובת עצמו כו', דכל סבת האהבה וההתקשרות הוא ההשפעה שהוא מקבל מרבו, ועל ידי הקירוב שלו אליו הרי הוא משפיע לו ביותר, וזהו כל כוונת 'האהבה והקירוב רק בשביל ההשפעה כו

והינו מפני שהבטול וההתקשרות שלו לרבו הוא רק לכחות הגלויים שלו והינו השפעת השכל כו' ((ועינו מה שנתבאר לעיל בדברי המתחיל לך לה

אבל יהושע ואלישע שהיו משרתים דענין השירות אינו מה שצורך עצמו, וזהו שהיה בהם מעלה יתירה לעשות רק מה שטובת רבם ואינו מכונן להנאתו כלל

והינו שהיו גם כן בבחינת עבד ממש אלא שהעבודה היתה מצד האהבה וההתקשרות הגדולה בעצם הרב כו' (על ידי ידיעת העלוי וההפלאה כו'), וממילא לא תכבד עליו העבודה כלל אדרבא (היא בשמחה ותענוג רב כו

וכן היה משה נקרא עבד הוי' דוקא והוא שאמר לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא כו', שזהו בעבד הנאמן בבית ובכל אשר לו שנמסר הכל לידו מכל הון ביתו

הינו דכל סדר ההשתלשלות נתן על ידו להמשיך בהם תוספת אורות כו' שהוא כבעל הבית עצמו 'ועושה ומצליח להביא תוספת ברכה כו

וכענין ועתה יגדל נא כח א-ד' בחינת הגדלת כח כו' וכמו שכתוב במקום אחר, וכך הוא בכל הנשמות בכלל שנקראים עובדי הוי' דקללות סדר ההשתלשלות נתן על ידיהם להמשיך בהם תוספת אור כו

The Rebbe Rashab

תר"ס

Parshas Devarim

As our Sages said on the verse “Hashem will complete for me”—the Holy One, blessed be He, said: “I and you will agree to what the Jews do below.” For on every Yom Tov, additional supernal lights shine in the entire order of Hishtalshelus, as is known.

And this depends on the earthly Beis Din (court) in the sanctification of the new month and the establishment of the festivals, etc. This is the concept of a faithful servant upon whom the Master relies and to whom He entrusts everything.

And the servant, through his good work and diligence, increases great blessing in his master's house, etc. Likewise, with the servants of Hashem—through their good service they draw a great increase of divine light, etc.

And their service is with love and joy and great delight, as it is written, “Serve Hashem with joy”—specifically to rejoice in Hashem's joy. “The joy of Hashem is his strength,” etc.—he desires nothing for himself; rather, he rejoices in the joy and satisfaction Above.

He wants nothing for himself; rather, he is happy from the joy and satisfaction of Above, just like the joy of a mitzvah comes from the pleasure and delight Above, etc.

And all this comes only from the intensity of his inward connection of heart and mind. For this reason, he gives over his entire being to engage in service of Hashem for a higher purpose, etc.—both in external service: fulfillment of mitzvos in actual deed, like a simple servant, etc.,

and also in internal service: the quality of his intention in the actions themselves—to draw additional divine light Above, and that there should also be revelation below.

Just like in the unification of Havayah and Elokim above and below—to unite the Holy One, blessed be He, and His Shechinah in the lower realms, etc.—and all this in the aspect of servant-like service.

And this is not like service based on reason and knowledge, where the main thing is the intention, and its entirety is ultimately for oneself—that there should be divine revelation in his own soul, etc.

וּבְמֵאֲמַר רַז"ל עַל פֶּסוּק לֹא-ל גּוֹמֵר עָלַי אָמַר
הַקָּב"ה אֲנִי וְאַתֶּם נִסְכִּים לְמַה שְּׂיִשְׁרָאֵל עוֹשִׂים
לְמַטָּה כּו' שֶׁבְּכָל הַמוֹעֲדִים הָרִי מְאִירִים תּוֹסֶפֶת
אוֹרוֹת עֲלִיוֹנִים בְּכָללוֹת סֵדֶר הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת כִּידוּעַ

וְזֶה תְּלוּי בְּהֵבִית דִּין שְׁלֵמָטָה בְּקִידוּשׁ הַחֹדֶשׁ
וְקַבִּיעַת הַמוֹעֲדִים כּו', וְזֶהוּ עֲנִין עֶבֶד נֶאֱמָן אֲשֶׁר
הָאָדוֹן סוֹמֵךְ עָלָיו וּמוֹסֵר אֵלָיו הַכֹּל

וְהָעֶבֶד בְּטוֹב עֲבוּדָתוֹ וְהִשְׁתַּדְּלוּתוֹ מוֹסִיף בְּרָכָה
רַבָּה בְּבֵית אָדוֹנוֹ כּו', וְכֵמוֹ כֵּן בְּעוֹבְדֵי ה' שֶׁבְּטוֹב
'עֲבוּדָתָם מִמְּשִׁיכִים רִיבּוּי תּוֹסֶפֶת אוֹרוֹת כּו'

וְעֲבוּדָתָם הִיא בְּאַהֲבָה וּשְׂמִיחָה וְתַעֲנוּג גָּדוֹל וְכֵמוֹ
שֶׁכְּתוּב עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה דְּוָקָא לְשִׂמּוּחַ בְּשִׂמְחָה
ה' וְחֵדוּת ה' הִיא מְעוּזוֹ כּו'

שְׂאִינוֹ רוֹצֵה לְעַצְמוֹ מְאוּמָה כִּי אִם הוּא שְׂמִיחַ
מִהַשְׂמִיחָה וְהַנַּחַת רוּחַ שְׁלֵמָעֵלָה, וְכֵמוֹ בְּשִׂמְחָה שֶׁל
'מִצְוָה מִהַנַּחַת רוּחַ וְעוֹנֵג שֶׁל מַעֲלָה כּו'

שֶׁכָּל זֶה אֵינוֹ רַק מִצַּד עֵצָה הַהִתְקַשְּׁרוֹת פְּנִימִיּוֹת
שֶׁבְּלֵב וּמוֹחַ דְּמָשׁוּם זֶה יִנִּיחַ כָּל עַצְמוֹ לְעֵסֶק
בְּעֲבוּדַת ה' לְצוּרָה גְבוּהָ כּו' הֵן בְּעֲבוּדָה חִיצוֹנִית
בְּקִיּוֹם הַמִּצְוֹת בְּפִעוּלָם בְּמַעֲשֵׂה קָעֶבֶד פְּשׁוּט מִמֶּשׁ
כו'

וְגַם בְּעֲבוּדָה פְּנִימִיּוֹת בְּטִיב כּוֹנֵנָתוֹ בְּעִשְׂיוֹתָיו גּוֹפֵא
לְהַמְשִׁיךְ תּוֹסֶפֶת אוֹרוֹת לְמַעֲלָה וְגַם שְׂיָהָא גִילּוּי
לְמַטָּה

וְכֵמוֹ בְּיַחּוּד הו"י וְאַלְקִים לְמַעֲלָה וּלְמַטָּה לִיְחֻדָּא
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנִיתִיָּה בְּתַחְתּוֹנִים כּו', וְכָל זֶה
בְּבִחִינַת עֲבוּדַת עֶבֶד

וְהֵינּוּ לֹא כֵמוֹ בְּעֲבוּדָה שֶׁעַל פִּי טַעַם וְדַעַת דְּהַעֲיָקֶר
הִיא הַכּוֹנֵנָה וְכָללוּתָהּ הִיא לְצוּרָה עַצְמוֹ שְׂיָהָא גִילּוּי
'אוֹר אֱלֹקֵי בְּנִפְשׁוֹ כּו'

The Rebbe Rashab

תר"ס

Parshas Devarim

But here, both the action and the intention are equal—and all is for the higher purpose: to fulfill the supernal intention and to bring satisfaction and delight Above, etc.

And he is like a servant to serve in all types of service—like a kohen serving in the House of Hashem, to offer a korban (sacrifice), to arrange the Table of Hashem, and to burn incense, etc.

Just like offering wine in a vessel, and arranging and beautifying the garments and chambers, and every precious utensil to be for the honor, glory, and satisfaction of his master—so too, the servants of Hashem, through Torah and mitzvos, repair the level of the vessels and create beautiful garments through the actions of mitzvos.

This is like the elevation of a korban or ketores for “a pleasing aroma to Hashem,” and to bring joy to the Supernal Man through the pouring of wine that gladdens Elokim, etc.

And it may be said that this is the unification of Havayah and Elokim—that is, through drawing additional light in the Name Havayah, as it is written, “You shall pour a libation of strong drink to Hashem,” etc.

It is explained elsewhere that this is a flow from beyond reason and knowledge, namely from the Infinite Light that is higher than the chain-like order of creation (Hishtalshelus), etc. Likewise, it applies to the rectification of the chambers, etc.

And in all the treasure of His supernal house, he is faithful to act like the master of the house himself—that is, to align with the inner will, and that there should be additional blessing in the lights and vessels, both in the home and in the field, like through the Written Torah and Oral Torah, etc.

And all this is due to the greatness of the inner bond and the surrendering of his essence, etc.—as with Avraham, who served Hashem solely from the greatness of his inner love.

Until he gave over his entire self and soul only to bring satisfaction to his Creator—even in matters that opposed his nature, like slaughtering his only son and the like—because he was “beloved of the King,” as is known.

וְכָאן גּוֹף הַמַּעֲשֵׂה וְהַכּוֹנֵן שְׁנֵיהֶם שׁוֹיִן וְהַכֵּל לְצוּרָה גְבוּהָ לְהַשְׁלִים הַכּוֹנֵן הַעֲלִיּוֹנָה וְלִהְיוֹת נֶחֱת רֹחַ וְעוֹנֵג לְמַעְלָה כּו'

וְהָרִי הוּא כְּעֶבֶד לְשֶׁרֶת כָּכֵן מִיְּנֵי שְׁרוּת כָּכֵן מִשְׁרֵת בְּבֵית ה' לְהַקְרִיב קָרְבָּן וּלְעַרֵךְ שְׁלֹחַן ה' וּלְהַקְטִיר קֶטֶרֶת כּו'

וְכִמּוֹ לְהוֹשִׁיט יָיִן בְּכֵלִי וּלְתַקֵּן וּלְיַפּוֹת הַלְבוּשִׁים וְהַהִיכָלוֹת וְכָל כְּלֵי יָקָר שְׂיִהְיֶה לְכָבוֹד וּלְתַפְאֶרֶת וּלְנֶחֱת רֹחַ לְאֻדּוֹנוֹ כּו', כֶּף עוֹבְדֵי הוּא בְּתוֹרָה וּמִצְוֹת לְתַקֵּן בְּחִינַת הַכֵּלִים וּלְבוּשִׁים נְאֻמִּים בְּמַעֲשֵׂה הַמִּצְוֹת שְׁנֵהוּ לְכָרֶךְ בִּירוּרִים דְּרַפ"ח נִיצוּצוֹת

וּכְהַעֲלֹאת קָרְבָּן וּקְטֹרֶת לְרִיחַ נִיחּוּחַ לְהוּי' וּלְשִׁמְחַת לֵב אָדָם הַעֲלִיּוֹן בְּנִסְוֶה הַיּוֹם הַמְּשֻׁמֵּחַ אֱלֹקִים כּו'

וַיֵּשׁ לֹמֶר שְׁנֵהוּ יְחִיד הוּא וְאֱלֹקִים וְהִינּוּ עַל יְדֵי הַמְּשֻׁכָּת תּוֹסֶפֶת אֹרֶךְ בְּשֵׁם הוּא וְכִמּוֹ שְׁפָתוֹב הַסֵּף לְנֶסֶךְ שֶׁכֶּר לְהוּי' כּו'

וּמִבּוֹאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר שְׁנֵהוּ הַמְּשֻׁכָּה שְׁלֵמָהּ מִטַּעַם וְדַעַת וְהִינּוּ מְאוּר אֵין סוֹף שְׁלֵמָהּ מִהַשְׁתַּלְשְׁלוּת כּו', וְכִמּוֹ כֵּן הוּא בְּתִיקוֹן הַהִיכָלוֹת כּו'

וּבְכָל הוֹן בֵּיתוֹ הַעֲלִיּוֹן נֶאֱמָן הוּא לַעֲשׂוֹת כְּבָעַל הַבֵּית עֲצָמוֹ דְּהִינּוּ לְכֹנֵן בְּרָצוֹן הַפְּנִימִיּוֹת וְשִׁיָּהָ תּוֹסֶפֶת בְּרָכָה בְּאוֹרוֹת וְכָלִים בְּבֵית וּבְשֵׁנָה כְּמוֹ עַל יְדֵי תוֹרָה שֶׁבִּכְתָּב וְתוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה כּו'

וְכָל זֶה הוּא מִצַּד גִּדּוֹל הַהִתְקַשְׁרוּת וְהַנְּחָת עֲצָמוֹתוֹ כּו', וְכִמּוֹ אֲבָרְהָם שְׂיִהְיֶה עוֹבֵד ה' רַק מִגִּדּוֹל הַהִתְקַשְׁרוּת אֲהָבָה רַבָּה שֶׁנִּמְצָא לְבוֹ נֶאֱמָן בְּאַמֶּת

עַד שֶׁמָּסַר כָּל עֲצָמוֹ וְנַפְשׁוֹ רַק לַעֲשׂוֹת נֶחֱת רֹחַ לְיוֹצְרוֹ אִף בְּמָה שֶׁהוּא מִגִּדּוֹל טָבָעוֹ כְּמוֹ לְשַׁחַט אֶת בְּנוֹ יְחִידוֹ וְכַהֲנָה בְּכִיּוּצָא בְּזֶה

The Rebbe Rashab

תר"ס

Parshas Devarim

Because of this, no hard labor was difficult at all for this faithful servant—he would do everything with calm and great joy, etc.—not like the first type of servant who acts under burden, only due to fear of G-d, and for whom the service is heavy, etc.

But this servant—he does not find it heavy at all, on the contrary, etc. So too with Moshe Rabbeinu, who gave his soul for the Jewish people and said, “Erase me now,” etc., and in the war with Midian and the like—he was faithful in all of Hashem’s house to draw additional divine lights, etc.

And through this faithful servant, there is also added blessing and success in the entire treasure of his master’s house—double and quadruple—until he increases and becomes exceedingly wealthy through him in everything he has, more than he could bring through himself, etc.

That is—more than was allocated according to the natural order of Hishtalshelus, etc. For it is known that there is the secret of “root” and the secret of “increase”: what is in the category of “root” flows constantly by itself, etc.—but it is only a limited radiance.

However, the aspect of increased lights is not drawn by itself—only through actual avodah. For such is the will of the Creator, that this be drawn specifically through avodah, etc.

And just as through Moshe, the servant of Havayah, there was found increased blessing in all the supernal lights and vessels of the ten sefiros of Atzilus—which are the level of Havayah in general—through Torah and mitzvos that were drawn through Moshe below.

And this is what is written: “Not so is My servant Moshe, in all My house...” and the extension of Moshe in every generation is through the individual souls that are called servants of Havayah, who serve through Torah and mitzvos for their own sake, and in the general Jewish people, who accept Torah and mitzvos with love and willingness.

לפי שהיה רחיקא דמלכא פידוע דמשום זה לא תכבד כלל על העבד הנאמן הזה כל עבודה קשה יעשה הכל בנחת ושמחה יתרה כו' ולא כמו העבד הראשון שעושה בעול רק מצד יראת אלקים 'שתכבד עליו העבודה כו

אבל עבד זה לא תכבד עליו כלל ואדרבא כו', וכמו כן משה רבינו עליו השלום שמסר נפשו על נשמת ישראל ואמר מחני נא כו' וכן במלחמת מדן כו' וכנהה בכיוצא בזה וכלל ביתו היה נאמן להמשיך 'תוספת אורות כו

וגם יש על ידי עבד נאמן בית הנ"ל תוספת ברכה והצלחה בכל הון ביתו בכפלי כפלים עד שיגדל ויתעשר על ידו ביותר בכל אשר לו יותר מעל ידי 'עצמו כו

והינו יותר ממה שהקצב על פי סדר ההשתלשלות כו', וכידוע שיש סוד שרש וסוד תוספת דמה שהוא בסוד שרש זה נמשך תמיד מעצמו כו' אבל 'הוא בחינת הארה לבד כו

אבל בחינת תוספת אורות אינם נמשכים מעצמו כי אם על ידי עבודה דוקא דכך הוא רצון העושה 'שזה יומשך על ידי עבודה דוקא כו

וכמו על ידי משה עבד הוי' שנמצא תוספת ברכה בכל האורות וכלים העליונים דעשר ספירות דאצילות שהן בחינת הוי' בכלל על ידי תורה ומצות שנמשך על ידי משה למטה

וזהו שכתוב לא כן עבדי משה בכל ביתי כו' ואתפשטותא דמשה בכל דרא בפרטי נשמות שנקראים עובדי הוי' בתורה ומצות לשמה ובכללות נשמת ישראל שיקבלו התורה והמצות באהבה ורצון

The Rebbe Rashab

תר"ס

Parshas Devarim

As it says: "Praise Hashem, all servants of Hashem," etc.—that through their service with joy and gladness of heart, to bring satisfaction to their Creator, they add increased blessing above in the Name Havayah, through the supernal unification that is effected through them by means of Torah and mitzvos, etc.

And this is the meaning of "For the children of Israel are slaves to Me—My slaves they are," meaning: servants of Havayah, at the level of a faithful household servant in Torah and mitzvos, which is called "the treasure of His house," etc.

And this is a level of servant higher than the level of son mentioned above, for although the service of a son to his father is also with much joy and delight, to bring satisfaction to his father, and no labor is too heavy for him—even to the point of literal self-sacrifice—as it says: "A son who loves his father... gives himself to death for him," etc.,

All of this is because it is drawn from his root, for there is a pulling force in the soul of the son from the power of the father, until he is drawn after him automatically. This is like a natural instinct in his soul by virtue of his birth, etc.

And so too with the souls of Israel, who are called children, they have within them a drawing power from their Father in Heaven, that they should be drawn after Him with all their heart and soul, like "Draw me, we will run after You," etc.

And this is due to their root in the Essence of the Infinite One. Therefore, the divine service is not burdensome to them at all, and they do not deviate right or left, etc.

However, this does not stem from their own power and free choice, and therefore it does not cause such a great increase of divine light, influence, and blessing from Hashem Above, etc.

For although the son also draws down increased supernal light, it is not to the same degree, because it does not come from his own effort, etc.

In contrast, through the level of "in my lifetime," by the faithful servant of the aforementioned household—even though it stems from the intensity of his connection, as mentioned above—nevertheless, the connection is from his own initiative and recognition specifically, and so too his service.

כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב הִלְלוּ אֶת ה' כָּל עַבְדֵי ה' כו' שֶׁעַל יְדֵי עֲבוֹדָתָם בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵב לַעֲשׂוֹת נְחִת רוּחַ לְיוֹצֵרָם מוֹסִיפִים תּוֹסֶפֶת בְּרָכָה לְמַעַלָּה בְּשֵׁם הוּי' בִּיחוד הָעֲלִיוֹן שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל יְדֵיהֶם עַל יְדֵי תוֹרָה וּמִצְוֹת כו'

וְזֶהוּ כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עַבְדִּים עַבְדֵי הֵם, פִּירוּשׁ: עַבְדֵי הוּי' בְּבְחִינַת עֶבֶד נֶאֱמָן בְּבֵית בְּתוּרָה וּמִצְוֹת 'שֶׁנֶּאֱקָרָא הוּן בֵּיתוֹ כו'

וְזֶהוּ בְּחִינַת עֶבֶד שֶׁלְמַעַלָּה מְבַחֶינַת בֶּן הַנֶּ"ל דָּאָף עַל פִּי שֶׁעֲבוֹדָתוֹ שֶׁל הָבֵן לְאָבִיו גַּם כֵּן הִיא כְּרוּב שִׂמְחָה וְתַעֲנוּג לַעֲשׂוֹת נְחִת רוּחַ לְאָבִיו וְלֹא תַכְבֵּד עָלָיו כָּלֵל כָּל עֲבוֹדָה קָשָׁה בְּיוֹתֵר בְּשִׁבְלֵי אָבִיו עַד מְסִירַת גִּפְשׁ מִמֶּשׁ וּכְמוֹ שֶׁאָמַר בְּרָא דְרָחִים לִיה כו' וּמִסֵּר גִּרְמִיָּה לְמִיתָה עָלֵיהֶו כו'

הָרִי כָּל זֶה מֵצֵד שֶׁנִּמְשָׁךְ לְשִׁרְשׁוֹ כִּי הָרִי יֵשׁ כֹּחַ הַמוֹשָׁךְ בְּגִפְשׁ הָבֵן מֵצֵד כֹּחַ הָאָב עַד שֶׁנִּמְשָׁךְ אֵלָיו 'מִמִּילָא שָׁזֶהוּ כְּמוֹ טֶבַע בְּנִפְשׁוֹ מֵצֵד הַתּוֹלְדָה כו'

וְכָךְ בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנֶּאֱקָרָאוּ בְּנִים נִמְשָׁךְ לָהֶם כֹּחַ הַהֲתַעֲרוּרוֹת מֵאֲבֵיהֶם שֶׁבְּשִׂמְחָה שֶׁיִּמְשְׁכוּ אַחֲרָיו 'בְּכָל לֵב וְנִפְשׁ כְּמוֹ מִשְׁכָּנִי אַחֲרָיִךְ בְּרוּצָה כו'

שָׁזֶהוּ מֵצֵד שֶׁרָשָׁם בְּעֵצָם אֵין סוּף עַל כֵּן לֹא תַכְבֵּד עָלֵיהֶם הָעֲבוֹדָה הָאֱלֹקִית כָּלֵל וְלֹא יִנְטוּ יָמִין 'שִׁמְאוֹל כו'

אֲבָל אֵין זֶה מִכֹּחַ עֲצָמָם וּבְחִירָתָם וּמִמִּילָא לֹא יִהְיֶה עַל יְדֵי זֶה כָּל כֹּךְ תּוֹסֶפֶת אוֹר וְשִׁפְעָה וּבְרָכָה ה' 'לְמַעַלָּה כו'

דָּגָם הָבֵן מִמִּשְׁיָד תּוֹסֶפֶת אוֹרוֹת עָלִיוֹנִים אֲבָל לֹא 'כָּל כֹּךְ מִפְּנֵי שֶׁאֵין זֶה מִכֹּחַ עֲצָמוֹ כו'

מֵה שֶׁאֵין כֵּן עַל יְדֵי בְחִי עֶבֶד נֶאֱמָן בְּבֵית הַנֶּ"ל הַגַּם שָׁזֶהוּ מֵצֵד עֲצָם הַהֲתַקְשְׁרוֹת שֶׁלּוֹ כו' בְּנִ"ל, הָרִי הַהֲתַקְשְׁרוֹת הִיא מֵצֵד עֲצָמוֹ וְהַפְּרָתוֹ דּוֹקָא וְכֵן גַּם עֲבוֹדָתוֹ

The Rebbe Rashab

תר"ס

Parshas Devarim

And that which he casts his soul aside is precisely from his own power, not from a higher force that pulls him and compels him to give his life—like a son who gives himself over to death for his father, which is due to the power of the father drawing him.

Though he also performs this with great love and joy, it is not dependent on his choice at all, for he is inherently connected in his root and cannot be in a state of distance or separation at all, etc.

But with the servant, it is not that he is rooted there, but rather that he himself chose to connect and gave himself over to serve Him with all his heart and soul, even to literal self-sacrifice in actual practice.

Like Avraham who recognized his Creator from his own initiative, specifically—as will be explained—and like Moshe, the servant of Hashem, etc.

And he becomes like the master of the house himself to bring added blessing from what is his own, something that a son cannot do as much, for his power is not his own but from the father.

And this is the meaning of what it says: the Jewish people are called “servants”—“servants of Havayah”—for the perfection of level, that they should possess their own strength in their divine service of Torah and mitzvos and in love and awe, to increase divine light in Atzilus, bringing additional blessing above, beyond even their original root.

And for this purpose, souls were drawn into bodies—that they should be called “servants,” for this descent is for the sake of ascent, as is known: to elevate their soul through the essential holiness of Torah and mitzvos to a level higher than their source in Chochmah within the Father’s Mind.

And this is accomplished through joy and gladness of heart in mitzvos specifically—for from this will come the World to Come, which is the level of added light and great blessing that comes through joy, as it says: “The blessing of Hashem—it enriches,” etc.

ומה שמשליך נפשו מנגד הוא מכח עצמו דוקא לא מצד הכח העליון שמושכו אליו שמכריחו למסור נפשו כבאר דמסר גרמיה למיתה עליהו כו

שזהו מצד כח האב שמכריחו לזה, והוא גם כן עושה זאת באהבה ושמחה רבה אבל אין זה תלוי בבחירתו כלל כי מקושר הוא בעצם בשרשו ואי אפשר להיות בהתרחקות כלל כו

אבל בעבד אין זה מצד שהוא שרשו אלא שהוא מצד עצמו התקשר עצמו ונתן עצמו אליו לעבדו בכל לב ונפש עד מסירת נפש בפעולם ממש

וכמו אברהם שהפיר את בוראו מצד עצמו דוקא 'וכמו שיתבאר, וכמו משה עבד ה' כו

ונעשה כבעל הבית עצמו להביא תוספת ברכה משלו שאין זה בכח הבן כל כד לפי שאין זה בכח עצמו כי אם בכח האב כו

והינו שנקראו ישראל עבדים עבדי הוי' לשלימות המעלה שיהא בהם כח מצד עצמם בעבודתם בתורה ומצוות ובאהבה ויראה להוסיף אורות באצילות בתוספת ברכה למעלה יותר מעצם שרשם כו

ולזה נמשכו הנשמות בגופים שיהיו נקראים עבדים דירידה זו לצורך עליה היא כידוע להעלות נפשם על ידי הקדושה העצמית שבתורה ומצוות למעלה משרשם בתקומה שבמות האב כו

והוא על ידי שמחה וטוב לבב במצוות דוקא שמחה והנה העולם הבא שהוא בחינת תוספת אור וברכה רבה הנעשה על ידי שמחה שממנה כמו ברכת ה' היא תעשיר כו

The Rebbe Rashab

תר"ס

Parshas Devarim

And behold, even though from all the above it is understood that the difference between the first servant—who is called an “Oveid Elokim” and who serves under the yoke—and the second servant—called “Oveid Havayah,” who serves with joy and delight—is certainly incomparable...

For the first servant works under compulsion, and the work is heavy upon him until his spirit shortens, etc., while the second servant sets aside his entire being for Hashem alone with love and desire, and much blessing is added in his work, as explained above—

Nevertheless, there is a great advantage and superiority to the service done under the yoke specifically—more than the service performed from love, by the faithful servant described above—for several reasons.

The first is regarding the very essence of the service: for service that comes from love and true connection, as mentioned above—everything he does for the Master is not considered real avodah at all.

For the essence of “avodah” (service) is that one does something that is contrary to his natural inclination and personal will, and he does not desire it—in fact, the matter is very burdensome to him, and he does it only because of the yoke of his master, etc.

But when one desires it of his own will and the matter is not burdensome to him—this is not called avodah at all.

And behold, the service of the faithful servant is such that he himself desires all the labors, and he takes pleasure and satisfaction in serving and attending to his master, etc. Therefore, this is not considered avodah at all.

Such a service would also be performed by a faithful lover toward his beloved, out of the intensity of love-connection, like the love of a son to his father, or a wife to her husband—she serves him and fulfills his will in all that he commands, such as arranging his home, garments, utensils, and all the tasks of the home and field.

That there be added blessing through it, like the wife, mistress of the house, who does everything faithfully for her husband—like

והנה אף שלפי המובן מכל הנ"ל בהפ'רש שפין
העבד הראשון שנקרא עובד אלקים בעול מלכות
שמים לעבד הבית שנקרא עובד הוי' שעובד
בשמחה ותענוג כנ"ל דאכתי אין ערך ביניהם

דהעבד הראשון עובד בכפייה ותכבד עליו העבודה
עד שתקצר רוחו כו', מה שאין כן העבד השני
שמניח כל עצמו רק לה' לבדו באהבה וחשק
ונתוסף ריבוי ברכה בעבודתו כנ"ל

עם כל זה יש יתרון מעלה רבה בעבודה שבעול
דוקא יותר מעבודה שבאהבה דעבד נאמן הנ"ל
מבמה טעמים

הא' מצד עצם העבודה, דהנה העבודה הבאה מצד
האהבה וההתקשרות האמיתי כנ"ל כל מה שיעשה
ויעבד לאדון לא נקרא עבודה כלל

פי ענין העבודה הוא שעושה מה שהוא הפך טבעו
ורצונו העצמי ואינו חפץ בזה אדרבא כבד עליו
הדבר מאד ועושה רק מצד על האדון כו'

אבל כאשר חפץ בעצמו בזה ואינו כבד לו הדבר
אין זה עבודה כלל כו'

והרי עבודת עבד הנאמן הוא שהוא עצמו חפץ
בכל העבודות ויש לו בזה תענוג ונחת רוח במה
שעובד ומשמש אותו כו' ממילא אין זה עבודה
כלל

ועבודה כזאת יעשה גם כן האוהב הנאמן לאוהבו
מצד עצם התקשרות האהבה וכאהבת הבן אל האב
ואשה לאישה שתשרתהו ותעשה רצונו בכל אשר
יגזר אומר עליה כמו לתקן תקוני ביתו ולבושיו
ויכליו וגם כל מלאכת הבית והשדה

להיות בזה תוספת ברכה כאשה עקרת הבית
שתעשה באמונה לבעלה כמו אשת חיל כו', בטח
בה לב בעלה כו' גמלתהו טוב כו'

The Rebbe Rashab

תר"ס

Parshas Devarim

the Woman of Valor, etc.: "The heart of her husband trusts in her... she does him good," etc.

And so too the son, regarding his father's possessions, to whom the father entrusts everything into his hands.

So why is the quality of service of the faithful servant considered greater than that of the wife, the son, or any faithful soul such as these? After all, all these also serve due to their wondrous and overwhelming love-bond, to the point that they nullify themselves completely to fulfill his will, etc.

Even though there are distinctions and advantages between them—for example, in a faithful lover, though he acts from love and connection, still there is self-benefit and pleasure involved.

For it is known that all love is dependent on something—that is, one loves because of the good the other has done or bestowed upon him, whether through emotional qualities such as kindness, or intellectual influence, etc.

Therefore, the closeness and bond of the lover to the beloved is because he received from him. Thus, everything he does to fulfill the beloved's will is for himself—that through it he will draw closer and receive more, etc., as previously explained regarding the teacher and student, etc.

Except in the case of essential love, which is not dependent on anything—that is, the closeness and connection, as well as the service and fulfilling of his will, is not for personal benefit or pleasure.

It turns out that this is specifically self-nullification and surrender of one's essence. For in the case of lover and beloved, when the lover serves or fulfills the beloved's will, this is not real self-nullification; on the contrary, etc.

In contrast, in a love that is not dependent on anything, there is true self-nullification and surrender of essence, etc.

And this occurs in two ways. The first is in the love and connection of a son to his father—he nullifies himself entirely, and does not act for his own sake but only for the sake of his father, desiring his father's benefit and pleasure specifically.

וְכֵן הָבָה בְּנִכְסֵי אָבִיו שְׁמוּסָר הַכֹּל לְיָדוֹ

וְלָמָּה יִגְדֹל מַעֲלַת עֲבוּדַת הָעֶבֶד נֶאֱמָן יוֹתֵר מֵעֲבוּדַת אִשְׁתּוֹ וּבְנוֹ וְכָל אוֹהֵב נֶאֱמָן כִּנְפִשׁוֹ שֶׁכָּל אֱלֹה אֵינָם רַק מַצֵּד הַהִתְקַשְׁרוֹת בְּאַהֲבָה רַבָּה וְנִכְלָאָה עַד 'שְׁמִתְבַּטֵּל מִכָּל עֲצָמוֹ לְעִבּוּדוֹ וְלִרְצוֹנוֹ כּו

וְהִגֵּם שִׁישׁ בְּזֶה חֲלוּקִים וְיִתְרוֹנוֹת זֶה עַל זֶה, דְּבִאוֹהֵב נֶאֱמָן אִף שְׁעוֹשֶׂה מַצֵּד אֶהְבֵּתוֹ וְהַהִתְקַשְׁרוֹת אֵלָיו מִכָּל מְקוֹם יֵשׁ בְּזֶה טוֹבַת עֲצָמוֹ וְהַנָּאֲתָה

וְכִמָּה שִׁידוּעַ דְּכָל אֶהְבָּה הִיא תְלוּיָה בְּדָבָר דִּזֶּה שֶׁאוֹהֵב אוֹתוֹ הוּא מַצֵּד הַטּוֹב שֶׁעוֹשֶׂה וְהַשְׁפִּיעַ לוֹ אִם בְּהַשְׁפַּעַת הַמַּדּוּת כְּמוֹ בְּגִמְלוֹת חֲסִדִּים וְכַהֲנָה 'בְּכִיּוּצָא בְּזֶה אוֹ בְּהַשְׁפַּעַת הַשֶּׁכֶל כּו

וְלִזְאוֹת הַקִּירוֹב וְהַהִתְקַשְׁרוֹת שֶׁל הָאוֹהֵב אֶל הַנֶּאֱהָב הוּא מִפְּנֵי שֶׁקֶבֶל מִמֶּנּוּ, וְלָכֵן כָּל מֶה שְׁעוֹשֶׂה רְצוֹנוֹ שֶׁל הַנֶּאֱהָב הוּא בִּשְׂבִיל עֲצָמוֹ שֶׁעַל יָדֵי זֶה יִתְקַרֵּב יוֹתֵר וְיִקְבֹּל מִמֶּנּוּ יוֹתֵר כּו', וְכִמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר לְעֵיל 'קָרֵב וְתִלְמִיד כּו

לְבַד בְּאַהֲבָה עֲצָמִית שֶׁאֵינָה תְלוּיָה בְּדָבָר דִּהְקִירוֹב וְהַהִתְקַשְׁרוֹת וְכֵן הַשְׁמוּשׁ בַּעֲשִׂיּוֹת רְצוֹנוֹ אֵינוֹ לְטוֹבַת עֲצָמוֹ וְהַנָּאֲתָה

וְנִמְצָא דִּזְהוּ דִּוְקָא בְטוֹל וְהַנָּחַת עֲצָמוֹתוֹ, כִּי בְאוֹהֵב וְנֶאֱהָב הָרִי הַשְׁמוּשׁ שֶׁמִּשְׁמֵשׁ אֶת אוֹהֲבוֹ אוֹ רֵבּוֹ וְשְׁעוֹשֶׂה רְצוֹנוֹ אֵין זֶה הַנָּחַת עֲצָמוֹ כִּי אִם אֲדָרְבָּא 'כו

מֶה שֶׁאֵין בּוֹ בְּאַהֲבָה שֶׁאֵינָה תְלוּיָה בְּשׁוּם דָּבָר הוּא 'בְּבַחֲיִנַת בְטוֹל וְהַנָּחַת עֲצָמוֹתוֹ כּו

וְזֶה בְּשְׁנֵי אוֹפְנִים. הָאֶחָד בְּאַהֲבַת וְהַהִתְקַשְׁרוֹת הָבִין לְאָבִיו שֶׁמִּתְבַּטֵּל הוּא מִכָּל עֲצָמוֹתוֹ וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה לְצוּרָה עֲצָמוֹ כִּי אִם לְצוּרָה אָבִיו שֶׁחָפֵץ בְטוֹבָתוֹ וּבְתַעֲנוּגוֹ דִּוְקָא

The Rebbe Rashab

תר"ס

Parshas Devarim

And generally, he desires only that his father's will be fulfilled, etc.

The second form is in the faithful servant described above—his bond too is not dependent on anything, and he too is in a state of self-nullification and surrender of essence. All of his service and tasks are only for the Master—to fulfill His will, bring Him delight and satisfaction, etc., as mentioned above.

And there is an advantage to the faithful servant over the son, as previously explained—that in the son, it does not come from his own power but from the power of the father, whereas in the servant, it comes from his own power, as explained above.

Therefore, there are distinctions between these three: one higher than the next. In the lover and beloved, there is no self-nullification at all. In the son, there is self-nullification, but it is not from his own power. In the faithful servant, it is from his own power, etc.

However, these differences pertain to which level the bond and connection belongs (and accordingly, there are also distinctions in the very manner of connection, etc.)—and in the satisfaction and delight that results from their service.

For in the lover and beloved, the bond is usually only in the revealed powers and what pertains to what is manifest—not in the very essence.

(And accordingly, the bond is not so deep and inward in the soul, and therefore two lovers need to make a covenant, because their love can be severed. But through a covenant, their love is elevated above intellect, etc., as explained elsewhere.)

But in a father and son, and likewise in a faithful servant, the bond is specifically in the essence. (And certainly, in this, the son has an advantage over the servant, for the connection is deeper and more inward in his soul—even to his very essence, that they are truly one essence, etc.)

וּבְכָל לֵוִיתִּים הוּא חָפֵץ שְׂשׂוּלָם רְצוֹן אָבִיו כּו'

וְהָאֶפֶן הַשְּׁנִי בַעֲבַד הַנֶּאֱמָן הַנ"ל דִּהְתַּקְשְׁרוּתוֹ גַּם כֵּן אֵינָה תְלוּיָה בְּאֵיזָה דְּבָר וְהוּא גַם כֵּן בְּבַחֲיַנַת בְּטוּלָה וְהַנִּחַת עֲצֻמּוֹתוֹ שְׂכָל הַשְּׁרוּת וְהַשְּׂמוּשׁ הוּא רַק לְצוּרֵךְ הָאָדוֹן שְׂשׂוּלָם רְצוֹנוֹ וְשִׁיָּהָ לֹו תַעֲנוּג וְנִחַת רוּחַ כּו' כֵּן"ל

וְיֵשׁ יִתְרוֹן מַעֲלָה בַעֲבַד הַנֶּאֱמָן עַל הַבֵּן כְּמוֹ שְׁנִיתִּבְּאֵר לְעֵיל דְּבִבֵּן אֵינוֹ מִכָּח עֲצֻמוֹ רַק מִכָּח הָאָב וּבַעֲבַד הוּא מִכָּח עֲצֻמוֹ כּו' כֵּן"ל

הָרִי שִׁישׁ חֲלוּקִים בְּשׁלוּשָׁה אֵלוֹ זֶה לְמַעֲלָה מִזֶּה, דְּבִאֻהֶב וְנֶאֱהָב אֵין בְּחִינַת הַנִּחַת עֲצֻמוֹ, וּבִבֵּן הוּא בְּבַחֲיַנַת הַנִּחַת עֲצֻמוֹ אֲכָל אֵינוֹ מִכָּח עֲצֻמוֹ, וּבַעֲבַד הַנֶּאֱמָן הוּא מִכָּח עֲצֻמוֹ כּו'

אֲכָל הַחֲלוּקִים הָאֵלֶּה הֵם בְּאֵיזוֹ מִדְּרָגָה הִיא הַקִּירֹב וְהַתְּקַשְׁרוּת (וּמִמִּילָא יֵשׁ חֲלוּקִים גַּם כֵּן בְּגוּף אֶפֶן הַתְּקַשְׁרוּת כּו') וּבְנִחַת רוּחַ הַנִּעֲשָׂה עַל יְדֵי הַשְּׁרוּת וְשְׂמוּשׁ שְׁלֵהֶם

דְּבִאֻהֶב וְנֶאֱהָב הַתְּקַשְׁרוּת בְּדָרֵךְ כָּלֵל הִיא רַק בְּכַחוֹת הַגְּלוּיִים וּבְכֹחַ שְׂשׂוּלָה לְגִילּוּי לְבַד כּו' לֹא בַעֲצֻמּוֹ מִמֶּשׁ

וּמִמִּילָא הַתְּקַשְׁרוּת אֵינוֹ בַעֲמֻקּוֹ וּפְנִימִיּוּת הַנֶּפֶשׁ כֵּל כָּךְ כּו', וְלִזְאֵת שְׁנֵי אוֹהֲבִים צָרִיכִים לְכַרַת בְּרִית מִפְּנֵי שְׂשׂוּלָה לְהִיּוֹת שְׂתַפְּרָד אֶהְבָּתָם וְעַל יְדֵי הַקִּירִיּוֹת בְּרִית מַעֲלִים אֶהְבָּתָם לְמַעֲלָה מִן הַשְּׂכָל (כּו') וּכְמוֹ שְׂכַתּוּב בְּמִקּוֹם אֲחֵר

וּבִאֵב וּבֵן וְכֵן בַּעֲבַד נֶאֱמָן הַתְּקַשְׁרוּת הִיא בַעֲצֻמּוֹ דְּוָקָא (וּבִדְאִי בְּזֶה יֵשׁ יִתְרוֹן בִּבֵּן מַעַל הַעֲבַד דִּהְתַּקְשְׁרוּת הִיא יוֹתֵר בַעֲמֻקּוֹ וּפְנִימִיּוּת נִפְשׁוֹ עַד ('עֲצֻמוֹתוֹ מִמֶּשׁ שֶׁהֵם עֲצָם אֶחָד מִמֶּשׁ כּו'

The Rebbe Rashab

תר"ס

Parshas Devarim

And it may be said that this is why there is also a superior advantage in the aspect of self-nullification and the setting aside of self in the case of a son over that of a servant. For the son desires only that the will of his father be fulfilled, and he does not care whether it is fulfilled through him or through another—so long as the father's will is fulfilled. But the faithful servant also desires only the fulfillment of his master's will, yet he desires that it be fulfilled through himself. (And see what is written in Behar Sinai, Pekudei, on the verse "And behold, a man to his companion" etc., regarding what is said of David: "If so he says, 'I do not desire' etc.")

And there is also a difference in the satisfaction caused [above]. In the case of the son and the servant, there is much more satisfaction than in the case of the lover and the beloved—because the lover acts for his own benefit, whereas the son and the servant act for the sake of the father or master. Yet there is an advantage in the satisfaction caused by the faithful servant over that of the son, since in the case of the son it is from the power of the father, whereas in the case of the servant it is from his own strength. (The superiority of satisfaction means the superiority in the increase of blessing, etc., and this is what was mentioned earlier: that the additional blessing, in great abundance and success, is through the faithful servant more than through the son, even though the son also draws down additional blessing, etc., as explained above. And there is a son who is also a servant, etc., as will be explained.)

וְיֵשׁ לֹמֵר דְּמִשּׁוּם זֶה גַּם כֵּן יִתְרוֹן מֵעֲלֵה בְּעֵינָיו
הַבְּטוּל וְהַנִּחַת עֲצָמוֹ בְּכֹן עַל הָעֶבֶד, דִּהְיָו חֶפֶץ
שִׁישְׁלֵם רְצוֹן הָאֵב, וְלֹא אֶכְפֵּת לִי אִם עַל יָדוֹ אוֹ
עַל יְדֵי אֲחֵר, רַק שִׁישְׁלֵם רְצוֹנוֹ כִּי, וְהָעֶבֶד הַנֶּאֱמָן
חֶפֶץ גַּם כֵּן רַק בְּהִשְׁלָמַת רְצוֹן הָאֲדוֹן, אֲבָל חֶפֶץ
שִׁיְהִיָּה עַל יָדוֹ כִּי. וְעַיִן מֵה שְׁכָתוּב בְּבֵית הַכְּנֶסֶת
פְּקוּדֵי עַל פֶּסוּק "וְהִנֵּה אִישׁ מִרְאֵהוּ" כִּי בְּסוּפּוֹ,
בְּעֵינָיו מֵה שְׁכָתוּב בְּדוּד "אִם כֹּה יֹאמֶר לֹא חֶפְצָתִי"
כִּי.

וְגַם יֵשׁ חֲלִוּק בְּהַנִּחַת רוּחַ דְּבֹן וְעֶבֶד, יֵשׁ הַרְבֵּה
יוֹתֵר נִחַת רוּחַ מִבְּאֻהָב וְאֶהוּב שֶׁהוּא לְצוּרָה עֲצָמוֹ,
וְכֵן וְעֶבֶד הוּא לְצוּרָה הָאֵב וְהָאֲדוֹן כִּי. וְיֵשׁ יִתְרוֹן
בְּהַנִּחַת רוּחַ בְּעֶבֶד נֶאֱמָן עַל הַבֶּן, לִהְיוֹת דְּבִכּוֹן הָרִי
הוּא מִכֹּחַ הָאֵב, וּבְעֶבֶד מִכֹּחַ עֲצָמוֹ כְּנֻזָּר לְעֵיל
(וְהִיִּתְרוֹן בְּהַנִּחַת רוּחַ הוּא יִתְרוֹן בְּהַתּוֹסְפֵת בְּרָכָה
כִּי, וְזֶהוּ שְׁנֵתִּבְאָר לְעֵיל שֶׁהַתּוֹסְפֵת בְּרָכָה בְּרִיבּוּי
וְהַצְלָחָה יִתְוֹתֵרֶת הִיא בְּעֶבֶד נֶאֱמָן יוֹתֵר מֵעַל יְדֵי
הַבֶּן, עִם הָיִוֹת שֶׁעַל יְדֵי הַבֶּן גַּם כֵּן נִמְשָׁה תּוֹסְפֵת
בְּרָכָה כִּי כְּנֻזָּר לְעֵיל. וְיֵשׁ כֵּן שֶׁהוּא גַּם כֵּן עֶבֶד
(כִּי) כְּמוֹ שִׁיתְבְּאָר תִּיכָף.

The Rebbe Rashab

תר"סו

Parshas Devarim

And all this concerns the satisfaction [above]. (Even in this, there is an advantage in the first type of servant, as will be explained.) But in the actual essence of the service itself—regarding the manner of the service of the lover to the beloved, or of the son to the father, or of the faithful servant to his master—they are all equal, and none of them is true "service," because all of them stem from connection, from love and desire. However, the service of the simple servant, who serves under a yoke alone—not out of love and desire, but rather the service is burdensome and he does not want it at all—and even to bring satisfaction to his master or to increase his honor, he has no great emotional connection, only fear and dread, and the awe of the master is upon him, and he serves against his will, as explained in the discourse "U'mikneh Rav"—this is true service.

This is what is truly called *avodah*—service. His service is continuous, without any change or deviation. He does not lessen his labor even in the simplest tasks, like chopping wood or drawing water, and these are equal in his eyes to more refined tasks, such as handing a fine vessel for drinking, beautifying the table, or preparing clothing. All of it he does solely because of the yoke placed upon him.

This cannot be compared to the loyal servant who acts out of love and deep attachment to his master, because when there is a mixture of love, there will necessarily be some fluctuations from time to time.

The explanation is that in love and attachment, there is a mutual involvement—both from the servant who is attached, and from the master to whom he is attached. Although from the master's side there is no change at all (since it is not about how he influences or about his nature or qualities, but rather from his essence), from the servant's side, some change may occur at times.

וְכָל זֶה הוּא בְּהַנְחַת רוּחַ (שֶׁגַם בְּזֶה יֵשׁ יִתְרוֹן בְּעֶבֶד הָרָאוּשׁוֹן כְּמוֹ שְׂיִתְבָּאָר תִּיכָף) אֲבָל בְּגוֹף וְעֵצִים הָעֲבוּדָה, הִנֵּה אִפֹּן עֲבוּדַת הָאוֹהֵב לְאֹהֵב וְכֵן לְאֹבִיו וְעֶבֶד נֶאֱמָר לְאֹדוֹנוֹ מִשְׁתִּימִים הֵם, וְכוּלָם אֵינָם עֲבוּדָה אֱמִיתִית, לְהִיּוֹת שְׂנֵאוֹ מֵצַד הַהִתְקַשְׁרוֹת שְׂעוּשָׁה בְּאַהֲבָה וְחֶשֶׁק כּו', אֲבָל עֲבוּדַת הָעֶבֶד הַפְּשוּט שְׂעוּבָד בְּעַל לְבַד שֶׁלֹא מֵצַד הָאַהֲבָה וְהַחֶשֶׁק, אֲדַרְבָּא תַּכְבֵּד עָלָיו הָעֲבוּדָה וְלֹא יִתְפַּזֵּב בָּהּ כָּלָל, וְגַם לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְאֹדוֹן וּלְהַגְדִּיל כְּבוֹדוֹ אֵין לוֹ בְּלִבּוֹ הַתְקַשְׁרוֹת אֶהְבָה כָּל כּו', רַק מֵצַד הַיִּרְאָה וּפְחַד שְׂאִימַת הָאֹדוֹן עָלָיו, עוֹשָׂה בְּעַל כְּרַחוּ (כְּנֻזָּר לְעִיל (ד"ה וּמִקְנֵה רַב

זֶהוּ שְׂנֵאָרָא עֲבוּדָה מִמָּשׁ, וְעֲבוּדָתוֹ הִיא בְּתַמִּידִיּוֹת בְּלִי שׁוּם שְׁנוּי וְחִלּוּפּוֹת, וְלֹא יִגְרַע עֲבוּדָתוֹ, וְאִף בְּעֲבוּדוֹת פְּשוּטוֹת כְּחֻטִּיבַת עֵצִים וּשְׂאִיבַת מִים וְכַהֲנָה גְּיוּנָא, שְׂנֵה אֲצִלוֹ כְּמוֹ עֲבוּדוֹת דְּקוֹת כְּהוֹשֻׁטַת כְּלִי יָקָר לְשִׁתְיָהּ וּלְיָפוֹת הַשִּׁלְחָן וּלְבוּשׁ וְכַהֲנָה גְּיוּנָא, כִּי הִפֵּל עוֹבֵד מֵצַד הָעַל הַמִּטָּל עָלָיו לְבַד כּו'.

וְאֵינוֹ דּוּמָה כְּמוֹ הָעֶבֶד הַנֶּאֱמָר שְׂעוּשָׁה מֵצַד הָאַהֲבָה וְהַהִתְקַשְׁרוֹת הַחֻזְקָה אֶל אֹדוֹנוֹ, שְׂיִוְכַל לְהִיּוֹת בְּזֶה שְׁנוּיִים, כִּי מֵאַחֵר שְׂיֵשׁ בְּזֶה תַּעֲרוּבַת אֶהְבָה – בְּהִכָּרַח שְׂיִהְיֶה בְּזֶה אֵיזָה שְׁנוּי לְעַת מִן הָעֵתִים כּו'.

וְהַעֲנִין הוּא, כִּי הִנֵּה בְּאַהֲבָה וְהַתְקַשְׁרוֹת הָרִי יֵשׁ בְּזֶה הַשְׁתַּתְּפוּת מִשְׁנִיָּהֶם – מִהָעֶבֶד הַמִּקְשָׁר וּמִהָאֹדוֹן שְׂאֵלָיו הוּא מִתְקַשֵּׁר. וְעַם הֵיּוֹת שְׂמֵצַד הָאֹדוֹן לֹא יִהְיֶה שְׁנוּי לְעוֹלָם וְהַפֵּל הוּא בְּאִפֹּן אֶחָד (לְהִיּוֹת שְׂאֵין זֶה מֵצַד טִיב הַשְׁפָּעָתוֹ אוֹ מֵצַד טִיב כַּחוּתּוֹ וְכַהֲנָה גְּיוּנָא, אֲלֵא מֵצַד עֲצָמוֹ כּו'), אֲבָל מֵצַד הָעֶבֶד יְכוּל לְהִיּוֹת שְׁנוּי קִצָּת לְעֵתִים כּו'.

The Rebbe Rashab

תר"ס

Parshas Devarim

Especially since this bond is not like that between a son and a father, which is essential and innate—being of one essence. And though the servant's attachment is also with his whole being, beyond logic and reason, unlike the bond between a teacher and student (as explained earlier), still, some change can occur.

First, there are times when the love and connection become hidden, and cannot always be in a revealed state. Obviously, the time when it is hidden is not like when it is revealed. Second, the servant still has a personal sense of elevation in this bond and love, since the connection stems from the greatness of the master. But this feeling of elevation is not always the same.

Therefore, necessarily, there are varying degrees in how the bond is felt. (Even when he doesn't feel the elevation, he still maintains the strength of the bond from earlier experiences; still, there is a difference between when the feeling is revealed and when it is concealed. And even in revelation, not all moments are equal in how he feels elevated.)

Also, in his actions, there is a revelation of light in his soul. This very experience of creating delight for the master and fulfilling his will causes him an inner illumination—even though his intention is not for the sake of personal revelation and light.

Nevertheless, there is still some revelation of light in his soul. Because of this, variation can arise, including distinctions between the specific forms of service. It is impossible for such a servant to consider chopping wood for the master the same as handing him a precious vessel to drink from. He will certainly strive more when offering a fine vessel—because this servant is working to cause pleasure to his master (and from this itself he derives pleasure, which is the revelation mentioned above).

And in truth, the master's pleasure is not the same when receiving service through a lowly task as when receiving something clean and precious—unless the servant knows clearly that this (lowly task) is the master's will, or that it is of great importance to him.

ובפרט שֶׁהַתְקַשְׁרוּת אֵינָה כְּמוֹ הַתְקַשְׁרוּת הַבֵּן אֶל הָאָב, שֶׁהִיא הַתְקַשְׁרוּת עֲצָמִיּוֹת מֵצַד שֶׁהֵם עֲצָם אֶחָד כּו'. וְעַם הַיּוֹת דְּהַתְקַשְׁרוּת הָעֶבֶד הִיא גַם כֵּן בְּכָל עֲצָם מֵהוּתוֹ – לְמַעֲלָה מִטַּעַם וְדַעַת, וְלֹא כְּמוֹ רַב וְתַלְמִיד כּו' כִּנְזָכָר לְעֵיל – מִכָּל מְקוֹם יָכוֹל לְהִיטֵב בְּזֶה שְׁנוֹי.

הָא' שֶׁלְּפָעֲמִים מִתְעַלֵּם הַהַתְקַשְׁרוּת וְהַאֲהָבָה, וְאִי אֶפְשָׁר שֶׁתִּהְיֶה תְּמִיד בְּהַתְגַּלּוּת, וּבּוֹדָאִי אֵינּוּ דּוֹמָה בְּעֵת שֶׁהוּא בְּהַעֲלֵם לְעֵת שֶׁהִיא בְּהַתְגַּלּוּת כּו'. הִבִּי – שֶׁהָרִי מִכָּל מְקוֹם יֵשׁ לוֹ בְּזֶה הֶרְגֵּשׁ עֵילוּי לְעַצְמוֹ בְּגוֹף וְעֲצָם הַהַתְקַשְׁרוּת וְהַאֲהָבָה, שֶׁהָרִי הַהַתְקַשְׁרוּת הִיא מֵצַד הָעֵילוּי שֶׁל הָאֲדוֹן, וְלֹא בְּכָל הָעֵתִים דּוֹמָה הֶרְגֵּשׁ הָעֵילוּי כּו'.

וּמִמִּילָא בְּהִכְרַח שֶׁיֵּשׁ בְּזֶה חֲלוּקֵי מַדְרָגוֹת בְּאֶפֶן הַהַתְקַשְׁרוּת כּו'. (וּבְאַמֶּת גַּם כְּשֶׁאֵינּוּ מְרַגִּישׁ אֶת הָעֵילוּי, יֵשׁ לוֹ גַם כֵּן תִּקְוָה הַהַתְקַשְׁרוּת אֵלָיו מֵצַד הֶהָרֵגֶשׁ שֶׁמִּכְבָּר כּו', מִכָּל מְקוֹם אֵינּוּ דּוֹמָה אִם הֶרְגֵּשׁ הָעֵילוּי הוּא בְּהַתְגַּלּוּת אוֹ שֶׁהוּא בְּהַעֲלֵם, וּבְהַתְגַּלּוּת לֹא כָּל הָעֵתִים שְׁוִים בְּהֶרְגֵּשׁ הָעֵילוּי (כּו').

וְגַם בְּעִבּוּדוֹת שְׁלוֹ, הָרִי יֵשׁ לוֹ בְּזֶה גִילּוּי אוֹר בְּנִפְשׁוֹ, וְהֵינּוּ זֶה גּוֹפָא מֵהַשְׁעוּשָׁה נִחַת רוּחַ לְאֲדוֹן וּמִשְׁלֵים רְצוֹנוֹ כּו'. וְעַם הַיּוֹת שֶׁאֵין זֹאת כְּוָנָתוֹ בְּשִׁבְלֵי הָאוֹר וְהִגִּילּוּי שְׁלוֹ.

אֲבָל מ"מ הָרִי יֵשׁ מִזֶּה גִילּוּי אוֹר בְּנִפְשׁוֹ כּו', וּמִשּׁוּם כ"ז יָכוֹל לִיפּוֹל בְּזֶה שִׁנּוּיִים וְגַם חֲלוּקִים בְּפִרְטֵי הָעִבּוּדוֹת וְא"א שֶׁיִּהְיֶה אֶצְלוֹ שְׁנוֹה חֲטִיבַת עֲצִים בְּשִׁבְלֵי הָאֲדוֹן לְהוֹשִׁיט כְּלִי יִקְרָה אֶל הָאֲדוֹן לְשׁוֹתוֹ וְיוֹתֵר יִשְׁתַּדֵּל לְהוֹשִׁיט כְּלִי כּו', דְּהָרִי עֶבֶד זֶה עוֹבֵד בְּכַדִּי לְעִשׂוֹת נִח"ר כּו' (וּמִזֶּה הוּא מִתְעַנֵּג (וְזֶהוּ הִגִּילּוּי כּו'.

וְאֵינּוּ דּוֹמָה בְּאַמֶּת הַנֶּח"ר שֶׁל הָאֲדוֹן מִמְּלָאכָה זֹאת כְּמוֹ מִמְּלָאכָה נְקִיָּה וְיִקְרָה כּו' אִם לֹא שִׁיּוּדַע שֶׁזֶה רְצוֹן הָאֲדוֹן שֶׁיִּחַטֵּב עֲצִים אוֹ שִׁיּוּדַע שְׁנוּגָע מְאֹד לְאֲדוֹן כּו'.

The Rebbe Rashab

תר"ס

Parshas Devarim

The third point is that in the service of the loyal servant, there must be some reasoning and knowledge. He seeks to understand and to be clever in discerning the master's will and performs his duties with insight and wisdom. The reason he succeeds in his service is twofold: First, due to the intense bond he has—he gives his very soul for the possessions and property of the master, even more than the master himself, as mentioned earlier.

Second, because he uses understanding and cleverness in every matter—how and what to do. Such a loyal servant, G-d grants success in his hands (like Yosef in the house of Potiphar, and later as king over Egypt). Yet, because this type of service includes participation from the servant's own being, it is impossible that it not be subject to some degree of fluctuation.

At times, he may not understand so well, and may not grasp the truth of the matter. (And who is greater than Moshe Rabbeinu, who is called a "loyal servant"—as it says "In all My house he is trusted"—yet still, it says, "Because you did not believe in Me," referring to the incident at the rock, in which the desired outcome was not fulfilled.)

But in the service of the simple servant—since it is not out of love but out of fear—there is no personal participation at all. As will be explained further, the servant has no independent existence, no essence of his own separate from his master. He simply does what he is commanded.

For the servant possesses only the actual performance and only what he was commanded to do. Therefore, there is no variation at all in his service, and his service is never diminished.

Similarly, all types of service are equal to him. For he is not acting for the pleasure (nachas ruach) of the master, but rather because he must serve his master. Therefore, all matters required by the master are equally significant to him.

And so it is in Divine service, when a person accepts upon himself the yoke of Heaven—an actual yoke—as it is written: "Serve the Lord with fear," specifically. Like the angels, who are called "ministers" and "servants" because of the yoke of Heaven upon them, as it is said, "And all of them accept upon themselves the yoke of Heaven... and Your awe is upon them."

והג' דבעבודת העבד הנאמן בהכרח יש בזה איזה טעם ודעת שמשכיל ומתחכם לדעת רצונו של האדון וגם עושה את העבודות שלו בהשכל ודעת כי מה שהעבד הזה מצליח בעבודתו הוא משגגי טעמים מצד עצם ההתקשרות שלו שנותן נפשו ממש על רכושו וקנינו של האדון יותר מהאדון עצמו כו' כנ"ל

וגם מצד שמשכיל ומתחכם בכל דבר איה ומה לעשות ועבד נאמן בזה הקב"ה מצליח בידו כו' (וכמו ביוסף אצל פוטיפר וכן אחר כך פשהיה מלך במצרים כו') אבל להיות שיש בזה השתתפות העבד אי אפשר שלא יהיה בזה איזה שינוי כו'

דלפעמים אינו מתחכם כ"כ ואינו עומד על אמתת הדבר כו' (ומי לנו גדול ממשה רבנו עליו השלום שהיה עבד נאמן וכמו שכתוב בכל ביתי נאמן הוא כו', ומ"מ כתוב יען לא האמנתם בי כו' דבזה ה' הפרט בסלע לא השלים הכונה כו')

אבל עבודת העבד הפשוט מאחר שאינו מצד האהבה כ"א מצד היראה אין בזה שום השתתפות מצד העבד כלל וכמשי"ת שהעבד אינו מציאות לעצמו ואינו מהות בפני עצמו כלל מן האדון כו' 'ועושה רק מה שנוצטוה כו'

פי בהעבד לא יש רק העושה בפעל ומה שנוצטוה לבד כו', לזאת אין שינוי כלל בעבודתו ולא יגרע עבודתו לעולם כו'

וכמו כן כל העבודות שוין אצלו כי הרי אינו עושה בשביל הנח"ר כ"א שצריך לעבוד את אדונו וממילא כל הענינים הנצרכים אל האדון שוין אצלו כו'

וכן הוא בעבודת האלקית שמקבל האדם עליו עול מלכות שמים עול ממש וכמו שכתוב עבדו את ה' ביראה דוקא וכמלאכים שנקראו משרתים ועבדים מצד עול מלכות שמים שעליהם וכמו שנגמ' וכולם מקבלים עליהם עול מלכות שמים כו' 'ואימתה עליהם כו'

The Rebbe Rashab

תר"ס

Parshas Devarim

That is, not from a bond of love but from awe and fear. Even angels whose service comes through love—such as the camp of Michael, which is from love—still, their general service is from fear specifically. As is known, the essence of angels is their acceptance of the yoke of Heaven.

(And it can be explained in connection with the saying, “Is there companionship toward Heaven?”—that only among Jewish souls is there the concept of a bond of love, for they are essentially like sons.)

So it is also among souls: there are those whose primary mode is the acceptance of the yoke of Heaven, and all of their service is from the yoke upon them. The essential work of a servant is that his service comes from burden specifically, even when the labor is difficult.

This is not like one who serves from love, who desires and yearns for his service—for closeness to G-d is very good to him, both during prayer and in fulfilling mitzvos and learning Torah. Through all this, the light of Hashem shines in his soul, and this is the purpose of his service. He has great desire for it and derives pleasure from it.

But when the service is based on acceptance of the yoke of Heaven, and he does not feel any divine light in his soul and does not serve for that reason, then the essence of his service—including the toil of prayer that comes with effort of soul and body (as explained in Tanya, chapter 42), and likewise Torah study and mitzvah observance—is all from the burden alone, not from any sensed divine light.

The matter becomes extremely burdensome for him, and only because of the yoke of Heaven upon him does he exert himself in prayer to extend his contemplation until he is aroused with love. However, the overall service is a heavy burden upon him.

He desires this and engages in it in practice only because of the yoke of Heaven. And this yoke becomes for him like a second nature, to always be in this type of service—like an ox to the yoke.

והיינו לא מצד התקשרות האהבה רק מצד היראה והאימה כו', דאפילו מלאכים שעבודתם באהבה וכמו מחנה מיכאל באהבה כו', הנה כללות עבודתם הוא מצד היראה דוקא וכידוע דהעיקר במלאכים הוא בחינת הקבלת עול מלכות שמים כו'

ויש לומר על דרך וימי איכא חבירותא כלפי שמיא) כו' ושייך רק בנשמות ישראל ענגן התקשרות ('האהבה להיותם בחינת בנים בעצמם כו')

וכן הוא בנשמות שיש שעיקרן הוא בקבצת עול מלכות שמים וכל עבודתן הוא מצד עול מלכות שמים שעליהם דעיקר עבודת עבד הוא שעבודתו הוא בעול דוקא אף שתקבד העבודה

ולא כעובד מאהבה שחפץ ומשתוקק הוא בעבודתו פי הקרוב לאלוהים טוב לו מאד הן בשעת העבודה בתפלה והן בקיום המצוות ועסק התורה שעל ידי כל זה מאיר לו אור הוי' בנפשו וזאת היא פונתו 'בעבודתו ויש לו חשק גדול בזה ומתענג על זה כו'

אבל כאשר העבודה היא בקבצת עול מלכות שמים שאין לו הרגשת אור בנפשו ולא משום זה הוא עובד כו', הרי כללות עבודתו הן היגיעה בתפלה שביאה לו ביגיעת נפש ויגיעת בשר כו' כמו שכתוב בספר התניא פרק מ"ב, וכן עסק התורה וקיום המצוות שהכל הוא מצד העול לא 'מצד איזה הרגשת אור כו'

תקבד עליו הדבר מאד, ורק מצד עול מלכות שמים שעליו הרי הוא מניע את עצמו בתפלה להאריך בהתבוננות עד שיתעורר באהבה כו' 'ואבל כללות העבודה היא כמשא כבד עליו כו'

וחפץ בזה ועוסק בזה בפועל רק מצד העול) מלכות שמים, והעול הזה הוא נעשה אצלו כטבע ('להיות בעבודה זו תמיד כשור לעל כו')

The Rebbe Rashab

תר"ס

Parshas Devarim

And in this there is no pleasure or joy at all—only necessity and immense obligation because of the yoke of Heaven upon him. Therefore, he does not diminish his service day or night, whether it be the yoke of Torah, the yoke of mitzvos, or the yoke of prayer. This is what is called true service.

This is not like the service of the faithful servant, who serves out of the intense bond of his love for Hashem. Even though this is not a love that stems from reason or knowledge, it comes from the elevation and wonder of the Infinite Light (Ein Sof), and the essence of this love is not passionate yearning (ratzo), but rather a deep connection of self-negation—where he sets himself aside and gives himself over entirely to G-d.

As explained earlier regarding the second type of servant, his bond does not come from fear and dread of the master, but from the recognition of the exaltedness and greatness of the master. Therefore, he connects with Him with the entirety of his soul. However, this connection is of the nature of bittul (self-nullification), not like the love of a lover to a beloved.

Similarly, this applies to the service that stems from the soul's inner feeling—when a person feels intensely the true vitality, the exaltedness and elevation of the Infinite Light (Or Ein Sof). He nullifies himself completely and sets himself aside entirely to serve Hashem in all forms of service according to the Divine will, solely to fulfill His will and to bring Him satisfaction, with no intention at all for his own self—neither for any revelation of Divine light in his soul, but only to fulfill the will of the Creator.

It is understood that this is a very lofty level—both in the essential Divine awareness, in the self-nullification and setting oneself aside, and in the service itself, which is solely to bring pleasure to the Creator. Yet, this is not truly called “service,” since his service is done with delight and longing—he greatly desires it.

ואין בה נחת רוח ושמחה כלל וכלל רק הכרחיות וחיוב גדול מצד העול מלכות שמים המטל עליו ועל פן לא יגרע מעבודתו יומם ולילה כמו בעל תורה ועל מצות ועל תפלה והוא שנקרא עבודה 'ממש' כו

משאין פן בעבודת העבד הנאמן העובד מצד עצם התקשרות אהבתו לה' עם היות שאין זה אהבה שעל פי טעם ודעת כי אם מצד העלוי וההפלאה דאור אין סוף ועצם האהבה אין ענינה בחינת אהבה ורצוא פי אם היא התקשרות בבחינת הנחת עצמו (כל"א ער לייגט זיך אנוועק און גיט זיך אין גנצן אנוועק צו גוטליכקייט) מצד ההרגשת העלוי 'וההפלאה שבאור אין סוף כו

וכמו שנתבאר לעיל בענין העבד הביתי שאין זה מצד יראת האדון ואימתו שעליו כי אם מצד שיווע רוממות ומעלת האדון הרי הוא מתקשר אליו בכל עצם נפשו אבל ההתקשרות היא בבחינת בטול (לא כהתקשרות האוהב אל האהוב) שמתבטל אליו ומניח את עצמו אליו לגמרי לשרתו בכל מיני שירות הכל בשביל האדון לבד בלי שום 'קבלת טובה לעצמו כלל כו

וכמו כן הוא בעבודה שמצד הרגש נפשו שמרגיש מאד בחיי אמתיות העלוי והרוממות דאור אין סוף הרי הוא מתבטל לגמרי ומניח עצמו מכל וכל לעבוד את ה' בכל מיני עבודה כפי רצון העליון ורק בשביל להשלים רצונו ותבא נחת רוח למעלה ואין פונתו לעצמו כלל להיות גלוי 'אור בנפשו כי אם להשלים רצון עליון כו

ומבן שזאת מדרגה נעלית מאד הן בעצם ההרגש האלקי והן בהבטול והנחת עצמו והן בעבודה עצמה כשהיא בכדי לעשות נחת רוח ליוצרו כו, אבל אינו נקרא זה בשם עבודה כ"כ להיות כי עבודתו היא בחפץ ותשוקה שחופץ מאד בזה

The Rebbe Rashab

תר"ס

Parshas Devarim

Whether in the service of prayer, he requires no toil at all—for nothing obstructs him. Even prolonged contemplation is not toil for him; on the contrary, it is his inner desire and will, and the labor is not burdensome to him whatsoever. In fact, sometimes he doesn't even need long contemplation, for he already feels the Infinite.

Likewise, the self-nullification and surrender of self—although in others it would be a compression of the soul—by this servant it is not a constriction at all, because the surrender of self comes from the bond of his soul to the Infinite Light. On the contrary, he is in joy and goodness of heart.

But in the second type of servant, the self-nullification and self-surrender is not constriction at all, since his surrender comes from the soul's bond to the Infinite Light. On the contrary, he is in joy and gladness of heart. And this joy is not from the surrender itself, nor from any revelation—it is simply his natural state: he is always in joy.

Similarly, his involvement in Torah and mitzvos is not a burden to him at all, because he desires it in order to bring satisfaction to his Creator. Therefore, this is not called “true service,” and moreover, it is not constant, for it cannot remain always in one level. At times this bond is hidden, and at times it is more revealed.

And in his service, there is a revelation of divine light in his soul. Even though he does not intend this for his own benefit or pleasure, nevertheless, the light and revelation do shine in his soul, and he derives pleasure precisely from the fact that he is bringing satisfaction (nachas ruach) to his Creator—and from this, it is good for him.

And therefore, not all tasks are equal in his eyes—for in truth, regarding the revelation of delight and satisfaction Above, not all matters are equal.

הן בעבודה בתפלה אינו צריך יגיעה כלל כי אין לו דברים המונעים אותו וגם אריכות ההתבוננות אין זה יגיעה אצלו (כי אדרבה זהו פנימיות חפצו ורצונו כו' ולא תכבד עליו העבודה כלל וכלל אדרבה כו', וגם אינו צריך אריכות ההתבוננות ('כלל כי יש לו הרגש באור אין סוף כו

והן הבטול והנחת עצמו עם היות שנהו כיוץ בנפש הנה בעבד פנה אין זה כיוץ הנפש כלל, ודוקא בעבד פשוט העובד בעול הנה הבטול שלו הוא כיוץ בנפשו דמשום זה גם אין בו שמחה דאדרבה הוא מכווץ תמיד כו', אלא שהכיוץ הוא כטבע אצלו שפך צריך להיות כו

אבל בעבד הבייתי הבטול והנחת עצמו אין זה כיוץ כלל מאחר שהנחת עצמו הוא מצד התקשרות נפשו שנתקשר באור אין סוף כו', ואדרבה הוא בשמחה וטוב לב כו', ולא שהשמחה היא מהבטול ומהנחתו וגם לא שהשמחה היא בהתגלות אצלו כו', כי אם בעצם הענין כף הוא שהוא בבחינת 'שמחה וטוב לב תמיד כו

וכמו כן עסק התורה ועסק המצות אין זה בבחינת עול אצלו כלל וכלל כי חפץ הוא פנה בכדי לעשות נחת רוח ליוצרו כו', ואם כן אין זה עבודה ממש כו', וגם אינו שונה תמיד במדרגתו ובהכרח שיהיה פנה אינה שנויים כי אי אפשר שתהיה ההתקשרות תמיד באפן ומדרגה אחת ולפעמים היא בהעלם ולפעמים באפן כף כו

ובעבודתו הרי יש לו גילוי אור בנפשו אם כי אינו מכוון לעצמו להנאתו מ"מ הרי מאיר האור והגילוי בנפשו ומתענג פנה גופא שעושה נח"ר ליוצרו ומזה טוב לו

וממילא לא כל העבודות שווין אצלו, כי באמת מצד התגלות הענג והנח"ר למעלה אין בכל הענינים בשונה

The Rebbe Rashab

תר"ס

Parshas Devarim

As is explained elsewhere regarding the verse “And I will delight in Your Torah,” that in delight itself there are many levels. And in exalted forms of divine service—like drawing down Divinity into the world, and similar forms—there is a greater revelation of pleasure.

And therefore, this servant will strive harder in these types of service (and this is how it should be for a loyal servant). Unless, at times, due to situational needs, a simple form of service is necessary, and there is great satisfaction Above from it—then he also performs simple service.

Because for him, all forms of work—even those unbefitting his honor—are worthwhile, for the sake of the satisfaction it brings Above. (And this is not like King David who said, “And I will be even more lowly than this,” which stemmed from his self-nullification and humility—feeling debased and lowly in his own eyes. At a moment of divine revelation, such as when the Ark was brought up, he was especially lowly and humble in his own eyes.

That is like a servant who has no independent sense of self at all and is completely nullified in his essence. But the above-mentioned servant, who chooses to lower himself to perform any kind of service—even one not befitting his station—does so out of desire to bring satisfaction Above, and for that reason, everything becomes worthwhile to him.

And based on the above, we can understand what is written: “These are the words that Moshe spoke to all of Israel.” “All of Israel” refers to all levels within Israel—the level of the loyal servant and the level of the simple servant.

For the general concept of rebuke is to bring love (and similarly, service in general) from a state of concealment to a state of revelation—and this applies even to a loyal servant, as explained earlier, that even in a loyal servant the love and connection are not always the same; at times it becomes concealed.

Consequently, rebuke is applicable to him as well—to bring the love from concealment to revelation. And how much more so is

וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּמָּקוֹם אַחֵר בְּעֵינֵינוּ "וְאֲנִי תוֹרַתְךָ שֶׁשִּׁוּעִי", שֶׁבְּתַעֲנוּג יֵשׁ כְּמָה מִדְּרָגוֹת כו', וּבַעֲבוּדוֹת נִעְלוֹת כְּמוֹ בְּהַמְשִׁכַת אֱלֻקוֹת לַמָּטָה וְכִיוּצָא בָּזֶה יֵשׁ בָּזֶה גִּילּוֹי תַעֲנוּג יוֹתֵר

וּמִמִּילָא הָעֶבֶד הֵזֶה יִשְׁתַּדֵּל בְּעֵינֵינִים אֱלֹו יוֹתֵר כו' (וְכֵן צָרִיךְ לְהִיטֵל בְּמִדְרָגַת עֶבֶד נֶאֱמָן כו') אִם לֹא שֶׁלְפָעֲמִים לְצָרֶךְ הַשְּׁעָה נֹוגַע גַּם עֲבוּדָה פְּשוּטָה וְיֵשׁ מִזֶּה נֶחֱ"ר גְּדוֹל לְמַעַלָּה הָרִי הוּא עוֹבֵד גַּם בַּעֲבוּדָה פְּשוּטָה

כִּי כְּדֹא לֹו כָּל הָעֲבוּדוֹת אֶפְלוּ שְׂאִינֵן לְפִי כְבוֹדוֹ בְּשִׁבְלֵי הַנֶּחֱ"ר שֶׁעוֹשֶׂה בָּזֶה לְמַעַלָּה (וְאִין זֶה כְּמוֹ דְּוֵד הַמֶּלֶךְ שֶׁאָמַר "וְנִקְלִי עוֹד מִזֹּאת כו'", שֶׁזֶּהוּ מִצַּד שֶׁפְּלוֹת עֲצָמוֹ שֶׁהִיָּה נִבְזָה וְשֶׁפֶל בְּעֵינָיו, וּבָעֵת שֶׁהִיָּה גִילּוֹי אֱלֻקוֹת כְּמוֹ בְּנִשְׁאִית הָאָרוֹן כו' הִיָּה (נִבְזָה וְשֶׁפֶל בְּיוֹתֵר בְּעֵינָיו

זֶהוּ כְּמוֹ עֶבֶד שֶׁאִינוּ מְצִיאוֹת לְעֲצָמוֹ כָּלֵל וּמִתְבַּטֵּל מִכָּל עֲצָמוֹתוֹ לְגַמְרֵי כו', אֲבָל הָעֶבֶד הַנֶּחֱ"ל שֶׁמִּנִּיחַ עֲצָמוֹ לְעֲבוֹד בְּכָל הָעֲבוּדוֹת אֵף שֶׁאִינֵם לְפִי כְבוֹדוֹ מִפְּנֵי הַנֶּחֱ"ר שֶׁיְהִיָּה מִזֶּה לְמַעַלָּה וּבְשִׁבְלֵי זֶה כְּדֹא לֹו הַכָּל כו'

וְעַל פִּי הַנֶּחֱ"ל יוֹכֵן מֶה שֶׁכָּתוּב "אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל", פִּירוּשׁ כָּל יִשְׂרָאֵל הֵנּוּ כָּל הַמְּדָרָגוֹת שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל—בְּחֵינַת עֶבֶד נֶאֱמָן וּבְחֵינַת עֶבֶד פְּשוּט כו'

דִּהְיָה כָּלִלוֹת עֵינֵינוּ הַתּוֹכְחָה הוּא לְהוֹצִיא אֶת הָאֱהָבָה (וְכֵן עֵינֵינוּ הָעֲבוּדָה בְּכָלֵל) מִן הַהֶעֱלֵם אֶל הַגִּילּוֹי כו', וְשִׁיךְ זֶה גַּם בְּעֶבֶד נֶאֱמָן לְפִי מֶה שֶׁנִּתְבָּאֵר לְעֵיל שֶׁבְּעֶבֶד נֶאֱמָן לֹא בְּכָל הָעֵתִים הָאֱהָבָה וְהַתְקַשְׁרוֹת בְּשׁוֹהַ דְּלִפְעָמִים שֶׁמִּתְעַלֵּם כו'

וּמִמִּילָא שְׁיִיךְ תּוֹכְחָה לְהוֹצִיא הָאֱהָבָה מִהֶעֱלֵם לְגִילּוֹי כו', וּמִכָּל שֶׁכֵּן דְּבַעֲבֵד שְׁיִיךְ תּוֹכְחָה לְעוֹרֵרוֹ בְּעֲבוּדָתוֹ וְשִׁיָּהֵה כְּדָבָעִי כו'

The Rebbe Rashab

תר"ס

Parshas Devarim

rebuke relevant to the simple servant—to arouse him in his service so that it should be proper.

However, there are two levels in this, and they are two types of rebuke—one in the manner of hiddenness, and one in the manner of revealedness.

The idea is as it says in the Ramaz, that rebuking words in the mode of hiddenness stem from the aspect of “Gevuros of Abba,” as it says: “The hidden things are for Hashem our G-d.”

And it is explained elsewhere that their effect in spiritual terms is to bring out the hidden love from concealment to revelation, and this refers to the essential, simple will that exists in every Jew.

And because “my heart is awake” (Shir HaShirim 5:2)—meaning, this simple will is awake—it is enough to awaken it with just a hint. This is what is meant by words of rebuke in the mode of hiddenness.

But to bring about the revelation of the levels of Nefesh-Ruach-Neshamah in the soul, this requires rebuke in the revealed mode.

Similarly, this is the difference between a loyal servant and a simple servant: in the loyal servant, it is sufficient to speak in the hidden mode, which arouses him. In the simple servant, one must speak explicitly in the revealed mode.

And this is the meaning of: “These are the words that Moshe spoke to all of Israel”—to all the levels within Israel, both the loyal servant and the simple servant.

אָב'ל י'ש ב'ז'ה ב' מ'ד'רג'ות, ו'ה'ן ב' מ'י'נ'י תו'כ'ח'ה—ע'ל
'ד'ר'ך ה'נ'ס'ת'ר ו'ע'ל ד'ר'ך ה'נ'ג'ל'ה כו

ו'ה'ע'נ'ן ה'וא כ'ד'א'י'ת'א ב'ר'מ"ז ש'ד'ב'ר'י תו'כ'ח'ה ש'ע'ל
'ד'ר'ך ה'נ'ס'ת'ר ה'ן מ'ב'ח'י'נ'ת ג'בו'ר'ות ד'א'ב'א ש'ע'ל'יו
'נ'א'מ'ר "ה'נ'ס'ת'ר'ות ל'ה' א'ל'ה'י'נו" כו

ו'מ'בו'א'ר ב'מ'ק'ום א'ח'ר ד'פ'עו'ל'ת'ם ב'רו'ח'נ'י'ות ה'יא
ל'הו'צ'יא א'ת ה'א'ה'ב'ה ה'מו'ס'ת'ר'ת מ'ה'ע'ל'ם א'ל ה'ג'י'ל'וי,
ו'ה'וא ב'ח'י'נ'ת ה'ר'צו'ן ה'פ'ש'ו'ט ש'י'ש ב'כ'ל א'ח'ד ו'א'ח'ד

ו'ל'ה'י'ות פ'י "ו'ל'ב'י ע'ר" ל'ז'א'ת—ל'הו'צ'יא ב'ח'י'נ'ה ז'ו
מ'ה'ע'ל'ם ל'ג'י'ל'וי ד'י ב'ר'מ'ז ב'ל'ב'ד, ו'ה'י'נו ד'ב'ר'י תו'כ'ח'ה
ש'ע'ל ד'ר'ך ה'נ'ס'ת'ר

אָב'ל ל'ה'ב'יא ה'ת'ג'לו'ת ב'ח'י'נ'ת נ'ר"ן ש'ב'נ'פ'ש ע'ל ז'ה ה'ן
'ד'ב'ר'י תו'כ'ח'ה ש'ע'ל ד'ר'ך ה'נ'ג'ל'ה כו

ו'כ'מ'ז כ'ן ה'וא ה'ה'פ'ר'ש ב'י'ן ע'ב'ד נ'א'מ'ן ל'ע'ב'ד פ'ש'ו'ט,
ד'ב'ע'ב'ד נ'א'מ'ן ד'י ד'ב'ר'י תו'כ'ח'ה ש'ע'ל ד'ר'ך ה'נ'ס'ת'ר
ש'פ'ו'ע'ל ב'ו ה'ה'ת'עו'ר'רו'ת כו', ו'ב'ע'ב'ד פ'ש'ו'ט ה'וא
'ד'ב'ר'י תו'כ'ח'ה ע'ל ד'ר'ך ה'נ'ג'ל'ה כו

ו'ז'הו "א'ל'ה ה'ד'ב'ר'ים א'ש'ר ד'ב'ר מ'ש'ה א'ל כ'ל
י'ש'ר'א'ל"—ה'י'נו ל'כ'ל ה'מ'ד'רג'ות ש'ב'י'ש'ר'א'ל, ה'ן
'ב'ח'י'נ'ת ע'ב'ד נ'א'מ'ן ו'ה'ן ב'ח'י'נ'ת ע'ב'ד פ'ש'ו'ט כו

[NOTE Summary

The discourse opens with the verse “אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל” and explains that “all Israel” refers to all levels within the Jewish people, particularly two archetypes of divine service: the **loyal servant** (עבד נאמן) and the **simple servant** (עבד פשוט). Both are genuine in their devotion but differ in awareness and spiritual refinement.

The *loyal servant* is someone whose divine service is deeply bonded with inner awareness, yet even he can experience moments when the love and connection are hidden. Therefore, even he needs “rebuke” or inspiration to draw out that love from concealment to revelation. The *simple*

The Rebbe Rashab

תר"ס

Parshas Devarim

servant, by contrast, operates without inner sophistication, serving out of simple acceptance. He too needs rebuke—but of a more explicit, revealed nature.

The maamar distinguishes between two types of rebuke—**concealed** (ע"ד הנסתר) and **revealed** (ע"ד הנגלה). Concealed rebuke derives from the spiritual level of **Gevuros of Abba**—it touches the essential, simple will that is always present but may lie dormant. Such subtle guidance is enough to awaken a faithful servant. Revealed rebuke, on the other hand, is necessary to stir the revealed soul-powers (נר"ן) and awaken the simple servant.

The Rebbe Rashab also explores the inner dynamics of spiritual pleasure (תענוג), explaining that even when a person doesn't seek personal pleasure, he inevitably feels delight when he creates *nachas ruach* (divine pleasure) through his service. However, this can cause a subtle imbalance, where the servant favors lofty mitzvos that bring a stronger sense of divine pleasure. A true servant, he says, is willing to serve even in simple or "unfitting" tasks—**not because of humility**, like King David said "ונקלותי מאד," but because he is focused entirely on what brings pleasure to his Master.

The discourse concludes by identifying this self-nullification with **true servitude**. A true servant doesn't filter his choices through his own refinement or even humility; rather, he is willing to perform *any* task, no matter how lowly, for the sake of his Master's joy.

Practical Takeaway

Don't evaluate mitzvos or moments of service by how elevated, meaningful, or "inspiring" they feel to *you*. A true servant of God doesn't pick and choose his avodah based on perceived spiritual returns. Whether it's a deeply emotional mitzvah or a simple, mundane act—cleaning a shul, helping someone quietly—do it with equal joy. What matters most is whether **it brings pleasure to your Creator**, not how it makes you feel.

Chassidic Story

The **Rebbe Rashab** once noticed that one of his students, known for his intense emotional davening, was absent during a particularly cold morning minyan. When he later asked the bochur where he had been, the student answered honestly: *"I woke up late, and by the time I prepared myself mentally and emotionally, the minyan had already ended. I didn't want to daven without kavana."*

The Rebbe Rashab replied with piercing clarity:

"A servant does not ask himself whether he feels ready to serve. A servant rises and serves because his Master awaits him."

The Rebbe Rashab

תר"ס

Parshas Devarim

This moment encapsulated the heart of the Rebbe's teaching: the highest spiritual work begins when the self is completely set aside—not out of unworthiness, but out of true devotion.

Source: *Heard in the name of the Rebbe Rayatz, published in Reshimos HaTefillah of the Rebbe Rashab.*

TPX (Therapeutic-Psychological Integration)

This powerful discourse by the Rebbe Rashab offers a deep psychological model for how human beings relate to responsibility, inner motivation, and purpose. It distinguishes between two archetypes of human effort: the one who serves from duty and the one who serves from deep inner love and alignment. Psychologically, these mirror the difference between *extrinsic motivation* and *intrinsic integration*.

The **“simple servant”** represents a person who carries heavy obligations—whether familial, religious, or emotional. Life feels like a burden. He functions from obligation, habit, and internalized “shoulds.” Though noble, his experience is often dry, joyless, and constricted. He does what's expected, but there's tension, suppression, and eventual emotional fatigue. This is the person who wakes up and says: *“I have no choice. I just have to keep going.”*

The **“loyal servant,”** by contrast, lives from a place of alignment. He's not free of struggle—but his sense of mission comes from love. Not love in the emotional sense, but in the sense of total self-donation: *“I give myself completely because this is who I am.”* This person feels uplifted even when doing hard things, because their effort is animated by connection to something greater than themselves.

There's a crucial psychological insight here: even when the loyal servant doesn't *intend* to seek personal fulfillment, the very act of giving oneself with such devotion creates an inner glow, a quiet joy. This is the paradox of surrender—*in giving oneself fully, one becomes whole*.

But even this inner joy can become a trap. The discourse warns against choosing only the spiritually rich or emotionally rewarding tasks. Sometimes, true healing and transformation require showing up where it's uncomfortable or beneath our “spiritual dignity.” In therapeutic terms, this is where ego surrender is tested: can you serve in lowly places—not to prove your humility—but simply because it serves something greater?

Story

In the 1970s, a young man who had suffered abuse and abandonment was placed in the care of a foster family through a Jewish social services agency. He was quiet, angry, and withdrawn. Nothing seemed to reach him—until one day, the foster father, a Holocaust survivor himself,

The Rebbe Rashab

תר"ס

Parshas Devarim

handed him a broom and said, *"The floor is yours to clean. Not because you're being punished, but because you belong here."*

The boy didn't respond. But he took the broom.

He swept in silence every day for two weeks. He never smiled. But one evening, the foster father saw him sitting at the kitchen table with a small notebook, copying down verses from Tehillim.

When asked why, the boy simply said:

"I wanted to clean in here too."

That child later became a social worker, dedicating his life to neglected children. Years later, he said, "No one told me I was special. They just gave me something real to do—and trusted me to do it. That gave me back myself."

Source: Testimony shared by Rabbi Avraham Twerski in his addiction recovery work, 1993 (compiled in *From Pulpit to Couch*). **END NOTE]**